

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2024 lukien

Aluevaltuusto 12.12.2023 § 96 / sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2024 lukien
16.5.2023 § 21 / eläinlääkintähuollon maksut
5.10.2023 § 67 / ateriapalvelumaksut
Aluehallitus 30.11.2023 § 271 / sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2024 lukien

Sisällysluettelo

1. Yleisiä periaatteita	5
1.1 Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan	5
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä	5
1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	5
1.4 Maksukyvyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen ja määrittäminen	6
1.5 Maksukatto	6
1.6 Sotainvalidit	8
1.7 Rintamaveteraanit	9
1.8 Etäpalveluista perittävät maksut	9
1.9 Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä maksu	9
1.10 Palvelun keskeytyksen vaikutus maksuun	10
2. Avopalvelujen maksut	11
2.1 Terveysasemien maksut avohoidossa	11
2.1.1 Terveysasemien lääkäripalvelujen maksut	11
2.1.2 Terveysaseman hoitajan hoitovastaanotot	11
2.1.3 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen	12
2.1.4 Mielenterveys- ja päihdepalveluiden avovastaanotot	12
2.2 Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito	12
2.2.1 Perusmaksut	12
2.2.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan	12
2.2.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito	13
2.2.4 Kvantamistutkimukset	13
2.2.5 Proteettiset toimenpiteet	13
2.3 Lääkinnällinen kuntoutus	13
2.3.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus	13
2.3.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet	14
2.3.3 Perusterveydenhuoltona annetut terapiat	14
2.3.4 Terapiapalvelujen ohjattu ryhmäkuntoutus	14

2.3.5 Sarjassa annettava hoito terveyskeskuksessa	14
2.3.6 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti	15
2.3.7 Päiväkuntoutus	15
2.3.8 Monialainen kotikuntoutus	15
2.4 Erikoissairaanhoidon maksut	16
2.4.1 Poliklinikkamaksu.....	16
2.4.2 Yhteispäivystyksen käynnit	17
2.4.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoito terveyskeskuksessa	17
2.4.4 Päiväkirurginen/lyhytjälkihoito (herko) käynti	17
2.4.5 Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa	17
2.5 Laboratorio- ja kuvantamistutkimukset	19
2.6 Hengityshalvauspotilaalle / hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle järjestettävä hoito	19
2.7 Maksu lääkärintodistuksesta/lausunnosta.....	19
2.7.1 Maksulliset todistukset	19
2.7.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus	20
2.7.3 Maksuttomat todistukset	20
2.8 Muulta kuin Suomessa asuvalta perittävä maksu	21
2.9 Röntgen- ja isotooppikuvien siirto CD:lle	22
2.10 Sairaankuljetus	22
2.11 Kelan matkakorvaukset (ei ole Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen asiakasmaksu)	22
3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut.....	23
3.1 Lyhytaikainen laitoshoidon maksu	23
3.2 Päivä- ja yöhoidon maksu	23
3.3 Kuntoutushoidon maksu (Lääkinnällinen kuntoutus)	23
3.4 Vuodeosastolla yöpyvä omainen	24
4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu.....	24
4.1 kotihoidon arviointijakso, tilapäinen kotisairaanhoidon/ kotihoito/tilapäinen kotisairaalahoidon	24
4.2 Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu	24
4.3 Tukipalvelut	25
4.3.1 Ateriapalvelu.....	25
4.3.2 Turvapalvelut	25
4.3.2.1 Seurantasoihtopalvelu	27
4.3.2.2 Kotihoidon kuvapuhelinpalvelu	27
4.3.3 Lääkeannostelija	28
4.3.4 Muut tukipalvelut pl. pitkäaikainen yhteisöllinen asuminen	28

4.3.5 Tukipalvelut pitkäaikaisessa yhteisöllisessä asumisessa ja ryhmäkodeissa	29
4.3.6 Päivätoiminta	29
4.4 Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin annetut psykososiaaliset tukikäynnit	29
4.5 Kiertävä perhehoito.....	30
4.6 Lyhytaikainen perhehoito	30
4.7 Lyhytaikainen yhteisöllinen asuminen	30
4.8 Lyhytaikainen ympärivuorokautinen asuminen	30
4.9 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito.....	31
4.10 Omaistaan tai läheistään hoitavan henkilön vapaa	31
4.11 Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu sekä yhteisöllinen asuminen	31
4.11.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja yhteisöllisen asumisen kuukausimaksutaulukko	32
4.11.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja yhteisöllisen asumisen asiakasmaksussa huomioitavat tulot.....	33
4.11.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja yhteisöllisessä asumisessa	34
5. Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut	36
5.1 Palvelun pitkäaikaisuus	36
5.2 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut.....	36
5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot	37
5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa	38
6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut	39
6.1 Maksuttomat vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset palvelut	39
6.2 Päivä- ja työtoiminta	40
6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta	40
6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta, kerhot	40
6.3 Asumispalvelut, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaiset	41
6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut	41
6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut	41
6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu.....	42

6.4 Kehitysvammalain mukainen laitoshoido ja perhehoito	43
6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido.....	43
6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito.....	43
6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido	44
6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoido	45
6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito	45
6.5 Lääkinnällisen laituskuntoutuksen maksut	45
7. Lastensuojelun maksut.....	46
7.1 Vanhemmilta perittävät maksut	46
7.2 Lapselta tai nuorelta perittävä maksu	46
8. Liikkumisen tuki (sosiaalihoitolaian ja vammaispalvelulaian mukainen kuljetuspalvelu)	47
8.1 Sosiaalihoitolaian mukainen liikkumista tukeva palvelu	47
8.2 Vammaispalvelulaian mukainen liikkumista tukeva palvelu	47
9. Muut maksut	48
9.1 Sosiaalipäivystys.....	48
9.2 Omien henkilörekisteritietojen tarkastusmaksu	48
10. Asiakasmaksujen alentamisperusteet.....	48
11. Eläinlääkintähuollon asiakasmaksut	50
11.1 Eläinlääkäripäivystyksen puhelinpalvelun asiakasmaksut	50
11.2 Eläinlääkintähuollon klinikkamaksut (Eläinlääkintähuoltolaki 765/2009, § 21)	50

1. Yleisiä periaatteita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2024 alkaen ovat voimassa koko Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella.

1. Asiakkaan siirtyessä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen järjestämästä palvelusta toiseen (laitoshoito-asumisyksikkö /asumisyksikkö-laitoshoito/laitoshoito-laitoshoito/asumisyksikkö-asumisyksikkö) ei lähetettävä yksikkö laskuta lähtöpäivää.
2. Asiakkaan siirtyessä perhehoidosta suoraan asumispalveluun/laitoshoitoon peritään asumispalvelun/laitoshoidon maksu tulopäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä. Asiakkaan siirtyessä asumispalvelusta /laitoksesta perhehoitoon peritään asumispalvelun/ laitoshoidon maksu lähtöpäivältä, mutta ei perhehoidon maksua ko. päivältä.
3. Jos potilas erikoissairaanhoidon poliklinikalla suoritetun tutkimuksen jälkeen otetaan välittömästi sairaalaan hoidettavaksi, peritään häneltä poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu (Asiakasmaksuasetus 8 §). Säännöstä sovelletaan koko Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella potilaan siirtyessä avohoitoyksiköstä välittömästi laitoshoitoyksikköön.
4. Säännöllisen kotihoidon kuukausimaksu peritään päivältä, jona asiakas siirtyy lyhytaikaiseen asumispalveluun ja lyhytaikaisesta asumispalvelusta kotiin paluupäivältä, mikäli säännöllisen kotihoidon palvelua järjestetään lyhytaikaiseen asumispalveluun lähtö- ja paluupäivinä.

1.1 KAIKISSA ASIAKASMAKSUPÄÄTÖKSISSÄ SOVELLETAAN

Lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992; jäljempänä asiakasmaksulaki) ja asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992; jäljempänä asiakasmaksuasetus)

1.2 ASIAKASMAKSUN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen (asiakasmaksulaki 2 §).

1.3 ASIAKASMAKSUN ALENTAMINEN TAI PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista (asiakasmaksulaki 11 §).

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa myös silloin, jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen (asiaksmaksulaki 11 §).

Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden. (Asiaksmaksulakimuutos 30.12.2020/1201 § 11)

Tarkemmin asiakasmaksun alentamisen perusteista on kappaleessa 10.

1.4 MAKSUKYVYN MUKAAN MÄÄRÄYTYVIEN MAKSUJEN TARKISTAMINEN JA MÄÄRITTÄMINEN

Asiakkaan maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut (pitkäaikainen laitoshoido, ympärivuorokautinen asuminen, perhehoito, jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu ja yhteisöllinen asuminen) määrätään toistaiseksi.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut (ja niihin liittyvät tulotiedot) tarkistetaan joka toinen vuosi ja silloin, kun

- asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet
- asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin on muuttunut
- perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi
- asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen
- hyvinvointialueen maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin. Indeksitarkistukset tehdään voimassa olevan lainsäädännön mukaan.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun määrittämiseksi tulee asiakkaan tai hänen edunvalvojansa/asioiden hoitajansa esittää tositteet tulo- ja verotustiedoista ja maksun määrittämiseksi tarvittavista kustannuksista.

1.5 MAKSUKATTO

Asiakkaan maksamille julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon tietyille maksuille on säädetty enimmäismäärä eli maksukatto: 762 € 1.1.2024 alkaen.

Seurantajakso on kalenterivuosi. Jos maksujen yhteismäärä ylittää kalenterivuoden aikana 762 € ovat maksukattoon sisältyvät palvelut tämän jälkeen kalenterivuoden loppuun saakka maksuttomia.

Lyhytaikaisesta laitoshoidosta/laitospalvelusta peritään kuitenkin ylläpitomaksuna 25,10 €/ hoitopäivä 18 vuotta täyttäneiltä henkilöiltä maksukaton ylittymisen jälkeen.

Alle 18-vuotiaan asiakkaan käyttämistä palveluista perityt maksukattoon kerryttävät maksut otetaan huomioon yhdessä hänen toisen vanhempansa tai muun huoltajan maksujen kanssa (laillinen huoltaja).

Asiakasmaksulaissa maksukaton seurantavelvollisuus on asiakkaalla (perustuu asiakasmaksulain 6 a §:ään), mutta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen laskutusjärjestelmä seuraa maksukaton täyttymistä automaattisesti Siun soten lähettämistä laskuista. Mikäli alaikäinen on kieltänyt tietojensa luovuttamisen huoltajalleen, niin automaattisesti ei voida alaikäisen maksukattoon kerryttäviä laskuja huomioida huoltajan maksukattokertymässä. Muun hyvinvointialueen julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon laskuttamat maksukattoon kerryttävät asiakasmaksut asiakkaan tulee itse ilmoittaa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen asiakasmaksupalveluun.

Maksukattoon lasketaan mukaan asiakasmaksut seuraavista palveluista (myös vastaavista etäpalveluista perityt maksut kerryttävät maksukattoon):

- terveyskeskuksen avosairaanhoidon palvelusta
- poliklinikan antamasta tutkimuksesta ja hoidosta
- päiväkirurgisesta toimenpiteestä
- suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta (hammasteknisiä kuluja lukuun ottamatta)
- suun ja leukojen erikoissairaanhoidon hoitotoimenpiteistä
- terveydenhuollon ammattihenkilön antamasta fysioterapiasta, neuropsykologisesta kuntoutuksesta, ravitsemusterapiasta, jalkojenhoidosta, puheterapiasta, toimintaterapiasta ja muusta niihin rinnastettavasta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta
- sarjassa annettavasta hoidosta
- päivä- ja yöhoidosta (kun on kyse kappaleen 3.2 mukaisesta maksusta)
- tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta
- lyhytaikaisesta laitoshoidosta ja lyhytaikaisesta laitospalvelusta
- lääkinnällisen kuntoutuksen laitospalvelujaksosta, jota annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain mukaisia palveluja saavalle henkilölle
- em. palveluista perityt maksut, kun palvelu tai vastaanotto on järjestetty etäpalveluna
- em. palveluista perityt maksut, kun asiakasmaksulasku on maksettu toimeentulotuesta

Maksukaton kertymistä laskettaessa ei oteta huomioon:

- maksua, joka on peritty työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, sotilasvammalain, liikennevakuutuslain, potilasvakuutuslain tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta hoidosta
- maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa, lukuun ottamatta maksua, joka on peritty henkilöltä, jolla on Euroopan unionin lainsäädännön tai Suomea sitovan kansainvälisen

sopimuksen nojalla oikeus terveystalviuihin samoin edellytyksin kuin Suomessa asuvalla henkilöllä tai joka rinnastetaan kunnan asukkaaseen

- tilapäisen kotipalvelun tai tilapäisen kotihoidon maksua
- jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan palvelun maksua
- yksityislääkärin läheteellä tehdyistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista perittäviä maksuja
- sairaankuljetusmaksua
- pitkäaikaisen laitoshoidon maksua
- lääkärintodistusmaksua
- käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävää maksua
- sosiaalihuoltolain mukaista asumispalvelumaksua
- omaishoidon lakisääteisten vapaiden ajalta perittyjä asiakasmaksuja
- vaikeavammaisen asumispalvelumaksua
- vaikeavammaisen kuljetuspalvelumaksua
- työterveyshuollon maksua
- perhehoidon maksua
- viivästyskorke- ja perintäkulumaksuja
- muita maksuja, joiden huomioon ottamisesta maksukatossa ei säädetä asiakasmaksulain § 6a:ssä
- palvelusetelillä järjestetyn palvelun omavastuuosuus (Asiakasmaksulain HE 129/2020)

Todistus maksukaton ylittymisestä

Asiakkaalla on oikeus saada todistus maksukaton ylittymisestä. Sen saamiseksi asiakkaan on pyydetäessä esitettävä alkuperäiset tositteet hänen itsensä tai hänen huollettavinaan olevien alaikäisten lasten saamista asiakasmaksulaskuista. Todistuksen antaa se julkinen sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatio, jossa maksukatto on täyttynyt. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella todistuksen saa tilattua soittamalla asiakasmaksupalveluun puh. 013 330 4334 tai 013 330 9034.

1.6 SOTAINVALIDIT

Sotainvalideilta, joilla on vähintään 10 % haitta-aste ja jotka ovat vahingoittuneet tai sairastuneet vuosien 1939 - 1945 sotien johdosta, ei peritä asiakasmaksua (sotilasvammalaki 404/1948 § 6, 6a, 6b):

- kotihoidosta ja kotipalveluista ja niihin liittyvistä kotihoidon tuki- ja ateriapalveluista
- asumispalvelujen hoiva- ja ateriamaksua
- pitkäaikaisesta perhehoidosta (Valtiokonttorin ohjeiden perusteella korvattava)
- omaishoidon tukeen kuuluvista palveluista
- liikkumista tukevista palveluista, jotka on myönnetty sosiaalihuoltolain 23 §:n nojalla
- sairaanhoitopalveluista, jotka säädetty Terveydenhuoltolain 24 §:ssä
- pitkäaikaisesta laitoshoidosta
- lyhytaikaisesta kuntouttavasta laitoshoidosta

Sotilasvammalain mukaan pitkäaikainen ja kuntouttava laitoshoido on maksutonta myös asevelvollisena tai rauhanturvaajana ennen vuotta 1991 vahingoittuneelle tai sairastuneelle, mikäli heidän haitta-asteensa on vähintään 20 %.

Hyvinvointialue perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (viimeisin voimassa oleva Valtiokonttorin ohje hyvinvointialueille 5.12.2022 VK/66383/00.00.00.01/2022).

1.7 RINTAMAVETERAANIT

Rintamaveteraaneilta ei peritä asiakasmaksua (laki rintamaveteraanien kuntoutuksesta 1184/1988 §:t 12 a ja b):

- kotipalvelusta, kotisairaanhoidosta ja kotisairaalahoidosta
- kotiin annettavista ateriapalveluista ja tukipalveluista (tukipalveluja esim. turvpuhelin-, asiointi-, kauppa-, saattaja-, kylvety-, siivous-, pyykki- ja vaatehuolto palvelu sekä apteekin lääkkeiden annosjakelupalvelu)
- sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumista tukevasta palvelusta
- omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta
- sosiaalihuoltolain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun hoivasta/huolenpidosta ja aterioista
- perhehoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta perhehoidosta
- terveydenhuoltolain 29 §:n mukaisesta lääkinnällisestä kuntoutuksesta

Hyvinvointialue perii korvaukset edellä mainituista järjestämistään palveluista Valtiokonttorilta (Viimeisin voimassa oleva Valtiokonttorin ohje hyvinvointialueille 5.12.2022 VK/66384/00.00.00.01/2022).

1.8 ETÄPALVELUISTA PERITTÄVÄT MAKSUT

Etäpalvelu/etävastaanotto (videovälitteinen tai puhelimitse) on verrattavissa perinteiseen vastaanottokäyntiin tai palveluun. Etäyhteyksien avulla annetusta palvelusta peritään samat maksut kuin esimerkiksi vastaanottokäynnistä poliklinikalla tai terveysasemalla tai kotikäynnillä annetusta palvelusta, mikäli palvelu on maksullinen muutoinkin.

1.9 KÄYTTÄMÄTTÄ JA PERUUTTAMATTA JÄTETYSTÄ PALVELUSTA PERITTÄVÄ MAKSU

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta peritään 18 vuotta täyttäneiltä 56,70 € mikäli asiakas on ilman hyväksyttävää syytä jättänyt saapumatta varatulle vastaanotolle tai asianomaiseen yksikköön; eikä asiakas tai hänen edustajansa ole ennalta peruuttanut vastaanottoaikaa tai palvelua.

Maksu peritään kaikista ennalta peruuttamattomista terveydenhuollon palveluista ja sosiaali- ja terveydenhuollon lyhytaikaisesta hoito- tai asumispalvelusta. Maksu peritään myös muutoin maksuttomista palveluista.

1.10 PALVELUN KESKEYTYKSEN VAIKUTUS MAKSUUN

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue perii jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta, pitkäaikaisesta yhteisöllisestä asumisesta, pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta ja pitkäaikaisesta perhehoidosta maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä.

Jos palvelu kuitenkin keskeytyy yhtäjaksoisesti yli viideksi päiväksi, maksua ei peritä viittä päivää ylittävältä ajalta.

Jos palvelu keskeytyy hyvinvointialueesta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta.

Jos palvelun keskeytys jatkuu koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

(Asiakasmaksulaki § 10 k)

Ateriapalvelumaksut laskutetaan toteutuman mukaan.

2. Avopalvelujen maksut

2.1 TERVEYSASEMIEN MAKSUT AVOHOIDOSSA

2.1.1 Terveysasemien lääkäripalvelujen maksut

Terveysaseman avosairaanhoidon lääkäripalvelumaksu 23,00 €/käynti:

- maksu peritään kolmelta (3) ensimmäiseltä käynniltä Siun soten alueen terveyskeskuksissa kalenterivuoden aikana.
- veteraanitunnuksen omaaville ja alle 18-vuotiaille maksuton
- lääkärin tekemä työttömän terveystarkastus: ensimmäinen lääkärikäynti, kun terveydenhoitaja/sairaanhoitaja ohjaa asiakkaan lääkärin vastaanotolle maksuton
- alle 18-vuotiaan tuen tarpeen selvittämiseksi tehtävistä Lapset puheeksi –keskusteluista ja –neuvonpidoista ei peritä asiakasmaksua
- terveyskeskuksen lääkärikäynnin maksua 23,00 € /käynti ei peritä, kun lääkäri lähettää potilaan erikoissairaanhoidon päivystykseen terveyskeskuksen käynniltä saman päivän aikana ja saman tulossyn vuoksi. Maksuttomuus edellyttää lääkärin päivystyslähettää (jos päivystyslähettää ei tehdä: peritään terveysaseman lääkärikäynnin maksu).
- terveysaseman lääkärivastaanotto on maksuton, mikäli vastaanoton syynä on mielenterveyteen liittyvä vaiva, mutta maksu peritään, mikäli samalla vastaanottokäynnillä tai etävastaanotolla hoidetaan myös muita, fyysiseen terveyteen liittyviä vaivoja

Lääkärikäynnin maksu peritään myös todistus-/lausuntokäyntien yhteydessä.

Etävastaanotosta (puhelimitse tai videovälitteisesti internetyhteyden kautta) peritään sama maksu kuin vastaanotosta terveysasemalla.

2.1.2 Terveysaseman hoitajan hoitovastaanotot

Sairaanhoitajan, terveydenhoitajan ja kättilön vastaanotot ovat maksuttomia, kun hoitovastuu on hoitajalla. Mikäli vastaanottotapahtuma muuttuu lääkärin vastuulle, peritään lääkäripalvelumaksu kappaleen 2.1.1 mukaisesti.

2.1.3 Muiden kuin valtakunnalliseen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotteiden antaminen

Maksua ei peritä rokottamisesta ja rokotteista (rokoteaineista), mikäli rokottaminen perustuu kansalliseen rokotusohjelmaan tai kyse on lääkärin määräykseen perustuvasta perussairaudesta vuoksi tarpeellisesta rokottamisesta (ts. kun rokottaminen kuuluu potilaan sairauden hoitoon).

Mikäli rokottamisen tarve johtuu vapaa-ajan matkailusta, maksua ei peritä rokottamisesta (toimenpiteestä ja rokottamista varten varatusta käynnistä), mutta potilaan tulee itse hankkia rokoteaine apteekista. Tällaisia vapaa-ajan matkailuun liittyviä potilaan itsensä hankittavia rokoteaineita ovat esimerkiksi keltakuumerokote, rokote Japanin aivotulehdusta vastaan, matkaa varten tarvittava lavantautirokote. Huom. ks. muulta kuin Suomessa asuvalta perittävät maksut kappaleesta 2.8.

2.1.4 Mielenterveys- ja päihdepalveluiden avovastaanotot

- avovastaanotot lääkärillä ja hoitajalla sekä ryhmät ovat maksuttomia (asiakasmaksulaki 5 §)

2.2 SUUN JA HAMPAIDEN TUTKIMUS JA HOITO

2.2.1 Perusmaksut

- perusmaksu/suuhygienisti 11,30 € /käynti
- perusmaksu/hammaslääkäri 14,60 € /käynti
- perusmaksu/erikoishammaslääkäri 21,50 € /käynti
- alle 18-vuotiaille suun ja hampaiden tutkimus ja hoito maksuton

2.2.2 Maksu tutkimuksesta, hammastarkastuksesta ja sairauksien hoidosta toimenpiteeltä vaativuusluokan mukaan

• Vaativuusluokka: 0-2	9,40 €
• Vaativuusluokka: 3-4	21,10 €
• Vaativuusluokka: 5-7	41,80 €
• Vaativuusluokka: 8-10	61,20 €
• Vaativuusluokka: 11-	85,90 €

Toimenpiteiden vaativuusluokitusten sisältö löytyy linkistä:

[Suun terveydenhuollon vastaavuusluettelo 2023 \(kuntaliitto.fi\)](https://www.kuntaliitto.fi)

2.2.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito

Suun ja leukojen erikoissairaanhoidon tutkimus ja hoito 46,00 € /käynti

- odottavan äidin sylkitutkimus maksuton

2.2.4 Kuvantamistutkimukset

- Hammaskuva 9,40 €
- Panoraamaröntgenkuvaus 21,10 €
- Ehkäisevä hoito: SC-ryhmän suun terveyden edistämisen toimenpiteet 9,40 €

2.2.5 Proteettiset toimenpiteet

- Proteesin pohjaus 61,20 €
- Proteesin korjaus 41,80 €
- Akryyliosa- ja kokoproteesi 204,80 €
- Kruunut ja sillat hampaalta 204,80 €
- Rankaproteesi 248,60 €

Maksua ei peritä hampaiden tarkastuksesta, ehkäisevästä hoidosta eikä protetiikkaan liittyvästä kliinisestä työstä henkilöiltä, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelustunnus, rintamatunnus, veteraanitunnuksen omaavilta henkilöiltä tai jolla on eräisiin Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutuksesta annetun lain (1039/1997) 2 §:ssä tarkoitettu todistus lain 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin miinanraivaustehtäviin osallistumisesta.

2.3 LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS

Terveydenhuoltolain 29 §:ssä tarkoitetun lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut

2.3.1 Neuvonta, kuntoutustarvetta ja mahdollisuuksia selvittävä tutkimus sekä sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusohjaus

ovat maksuttomia (asiakasmaksulaki 5 §).

2.3.2 Apuvälinepalvelut ja apuvälineet

Apuvälineet ja niiden sovitus, tarpeellinen uusiminen ja huolto ovat maksuttomia

paitsi silloin, kun apuvälineen tarve aiheutuu työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjien työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilasvammalain (404/1948), liikennevakuutuslain (279/1959), potilasvahinkolain (585/1986) tai näitä vastaavan aikaisemman lain mukaan korvattavasta vahingosta tai ammattitaudista.

2.3.3 Perusterveydenhuoltona annetut terapiat

12,80 € /hoitokerta, kun kysymys ei ole sarjahoidosta (ks. kappale 2.3.5)

- fysioterapia
- toimintaterapia
- neuropsykologinen kuntoutus
- ravitsemusterapia
- jalkojenhoito/jalkaterapia
- ravitsemusterapia (myös keskussairaalassa annettu)
- puheterapia
- muusta toimintakykyä parantavasta ja ylläpitävästä hoidosta tai terapiasta

- alle 18-vuotiaille maksutonta
- terapeutin suorittamat apuvälinearviokäynnit maksuttomia

2.3.4 Terapiapalvelujen ohjattu ryhmäkuntoutus

- 5,40 € /kerta (ei kerrytä maksukattoa)
- alle 18-vuotiaille maksutonta

2.3.5 Sarjassa annettava hoito terveyskeskuksessa

12,80 € /hoitokerta

- maksu peritään enintään 45 hoitokerralta/vuosi, jonka jälkeen maksuton
- alle 18-vuotiaille maksutonta
- mielenterveytyöissä annettu sarjahoito on maksutonta (Asiakasmaksulaki 5 §)

Terveyskeskuksessa sarjahoitomaksu peritään:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinnällisestä kuntoutuksesta

2.3.6 Fysio- tai toimintaterapeutin kotikäynti

12,80 € /käynti

- säännöllisen kotihoidon asiakkaalle maksuttomia (käynnit sisältyvät säännöllisen kotihoidon asiakkailla kuukausimaksuun)
- apuvälinearviökäynnit maksuttomia

2.3.7 Päiväkuntoutus

• Päiväkuntoutus 1 (kuntoutus, lounas, kahvi, edestakainen kuljetus)	21,60 € /kerta
• Päiväkuntoutus 2 (kuntoutus, lounas, kahvi, ei sisällä kuljetusta)	16,80 € /kerta
• Päiväkuntoutus 3 (kuntoutus, lounas, kahvi, yhdensuuntainen kuljetus)	19,00 € /kerta
• Ohjattu päivä kuntoutusryhmä (ei aterioita eikä kuljetusta)	5,40 € /kerta
• Puolipäiväkuntoutus (sisältää aterian, ei sisällä kuljetusta)	10,80 € /kerta
• Puolipäiväkuntoutus (sisältää aterian ja kuljetuksen)	16,20 € /kerta
• Päiväkuntoutuksen kuntouttava kotikäynti	8,60 € /kerta
• Fysioterapeuttien ohjaamat voima- ja tasapainoryhmät (VoiTas)
VoiTas-ryhmä (ohjattu kuntosalijakso n. 10 vk, sisältää alku- ja lopputulokset)	40,30 € /jakso

Eivät kerrytä maksukattoa.

2.3.8 Monialainen kotikuntoutus

Monialainen kotikuntoutus 8,60 € /vuorokausi (kerryttää maksukattoa, rinnastetaan maksukattoasiassa muuhun toimintakykyä parantavaan ja ylläpitävään hoitoon). Maksu on 8,60 € vuorokaudessa riippumatta siitä, kuinka monta kertaa kotona käydään kuntouttamassa tai kuinka pitkä aika tai mikä ammattiryhmä kuntoutusta antaa. Maksu 8,60 € / vuorokausi peritään myös etäyhteydenotosta.

- alle 18-vuotiaille maksutonta

2.4 ERIKOISSAIRAANHOIDON MAKSUT

2.4.1 Poliklinikkamaksu

Poliklinikkamaksu on 46,00 €/käynti

- Maksuton alle 18-vuotiaille
- Etävastaanotosta (puhelimitse tai videovälitteisesti internetyhteyden kautta) peritään sama maksu kuin vastaanotosta poliklinikalla.

Poliklinikkamaksu peritään myös todistus-/lausuntovastaanottojen yhteydessä.

Poliklinikkamaksua ei peritä, jos potilas otetaan sairaalan vuodeosastolle hoidettavaksi poliklinikkakäynnin tai ensiavun päivystyskäynnin seurauksena eli potilas siirtyy poliklinikalta suoritetun tutkimuksen jälkeen välittömästi vuodeosastolle. Tällöin potilaalta peritään poliklinikkamaksun sijasta lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu.

Potilaan käydessä useammilla poliklinikoilla saman päivän aikana, laskutetaan jokainen poliklinikkakäynti erikseen, jos käynnit eivät johdu saman sairauden hoidosta.

Poliklinikkamaksua ei peritä psykiatrisen avohoidon poliklinikkavastaanotoista (Asiakasmaksulaki 5 §), eli poliklinikkavastaanotto on ilmainen potilaalle seuraavilla erikoisaloilla:

- lastenpsykiatria
- nuorisopsykiatria
- yleissairaalapsykiatria
- päihdelääketieteen poliklinikka
- aikuispsykiatria (koskee myös yhteispäivystyksen tiloissa tapahtuvia psykiatrisen tehostetun avohoidon käyntejä)

Poliklinikkavastaanotto on maksuton myös:

- veteraanitunnuksen omaaville
- jos se liittyy Lapset puheeksi -keskusteluun tai -neuvonpitoon (huom alaikäisille pkl-vastaanotto maksuton lakisääteisesti, mutta jos vastaanotolla on yksistään huoltaja ao. keskustelussa, ei huoltajalta peritä maksua)
- palliatiivisen keskuksen potilaiden ja heidän perheidensä sopeutumisvalmennus ja psykososiaalinen tuki (Asiakasmaksulaki 5 §)
- syöpäkeskuksen asiantuntijahoitajan vastaanotot
- naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (SopS 53/2015) 25 artiklassa tarkoitettujen seksuaalisen väkivallan uhreja varten perustettujen tukikeskusten tarjoamat palvelut (Asiakasmaksulaki 5 §)
- päihteitä käyttäville raskaana oleville suunnattujen äitiyspoliklinikoiden antama tutkimus, hoito ja seuranta (Asiakasmaksulaki 5 §)

Poliklinikkakäynnin/-vastaanoton asiakasmaksuun sisältyvät kaikki julkisen terveydenhuollon määräämät käyntiin liittyvät röntgen- ja laboratoriotutkimukset (myös ennen käyntiä ja käynnin jälkeen).

2.4.2 Yhteispäivystyksen käynnit

Poliklinikkamaksu on 46,00 € /käynti.

- Alle 18 –vuotiaiden käynnit ja sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.

2.4.3 Suun ja leukojen erikoissairaanhoido terveystieteiden keskuksessa

Terveystieteiden keskuksessa annetusta suun ja leukojen erikoissairaanhoidosta peritään 46,00 € käynniltä tai 150,80 €, mikäli tutkimuksen ja hoidon perusteena on

- a) hampaiston, leukojen ja kasvojen kehityshäiriö,
- b) vaikea, toimintaa häiritsevä laaja-alainen synnynnäinen hampaistopuutos tai kehityshäiriö,
- c) pään ja leukojen alueen kiputila,
- d) kaulan ja pään alueen säteilytys tai sytostaattihoido taikka
- e) muun kuin hammassairaudesta johtava välttämätön suun hoito.

2.4.4 Päiväkirurginen/lyhytjälkihoitoinen (herko) käynti

Asiakasmaksu on päiväkirurgisessa toimenpiteessä 150,80 €.

Päiväkirurgisen toimenpiteen asiakasmaksu peritään asiakkaalta aina, kun leikkaustoimenpide on ennalta suunniteltu toteutettavaksi päiväkirurgisena (tulo- ja lähtöpäivä samat, potilas saa yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä).

Jos potilas päiväkirurgisen tai lyhytjälkihoitoisen kirurgian toimenpiteen jälkeen otetaan hoidettavaksi sairaalan vuodeosastolle, peritään leikkaustoimenpidepäivältä päiväkirurgian maksu ja seuraavilta hoitopäiviltä vuodeosastohoidon maksu. Mikäli terveystieteiden keskuksen vuodeosastopotilas käy päiväkirurgisessa toimenpiteessä (ennalta suunniteltu), on käynti potilaalle maksuton.

Päiväkirurgisen toimenpiteen maksu peritään myös sotiemme veteraaneilta.

2.4.5 Sarjassa annettava hoito erikoissairaanhoidossa

Sarjahoitomaksu erikoissairaanhoidossa on 12,80 € /hoitokerta.

- alle 18-vuotiaille maksuton

- mielensterveystyössä annettu sarjahoito kuten psykoterapia maksutonta (HE 129/2020 § 5)

Erikoissairaanhoidossa sarjahoitomaksu peritään:

- jatkuvasta dialyysihoidosta
- lääkinällisestä kuntoutuksesta
- hyposensibilisaatio-, puhe- ja äänihäiriö-, säde- ja sytostaattihoidosta ja
- muusta vastaavasta hoidosta
- hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa, joka muodostaa sarjan ja hoitojen väliin jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa tai jos hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.
- maksu enintään 45 hoitokerralta/vuosi
- sarjahoidon määrää lääkäri, joka vastaa hoidosta

Seuraavista Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen erikoissairaanhoidossa tapahtuvista toistuvista hoidoista, muuna vastaavana hoitona voidaan lääke- ja hoitotieteelliseen arvioon perustuen periä asiakasmaksuasetuksen 11 §:ssä erikseen nimeltä mainittujen hoitojen lisäksi sarjahoidon asiakasmaksu:

- Syöpäkeskuksen ja muualla erikoissairaanhoidossa tapahtuvat potilaiden tablettimuotoisen lääkehoidon seurantavastaanotot (kotona olevat potilaat)
- syövän lääkehoidot, jotka annostellaan infuusioina / injektioina ja edellyttävät valvontaa, kuten solunsalpaajahoidot sekä biologiset hoidot, kuten immunologiset-, vasta-aine- solusykliinsäätelijät jne.
- suonien tai nivelten sisäiset lääkehoidot
- uroterapeutin vastaanotot, joissa ohjataan katetrointia
- kipupoliklinikan lääkärin antamat hoidot, joissa on kyse lääkepestoksien ja puudutuksien antamisesta kivunlievitykseen
- esimerkiksi korvalääkärin vastaanotot (sarjahoidon edellytysten täyttyessä)
- lääkärin läheteellä annettava jalkaterapeutin hoito / lääkinällisenä kuntoutuksena annettava jalkahoito
- jalkaterapeuttien ja jalkojenhoitajan antamat haavahoidot
- painonhallinnan ja diabeteshoidon tehostehoidot (mm. insuliinipumppuhoidon tai monipistoshoidon aloitus)
- lääkinällisenä kuntoutuksena järjestettävä ryhmäkuntoutus, johon otetaan henkilöitä, joilla on hoitavan lääkärin antama lähete/ohjaus lääkinälliseen kuntoutukseen ja jokaisella potilaalla on oma hoitosuunnitelma, jota toteutetaan samoin perustein kuin jos hoito toteutettaisiin yksilökuntoutuksena. Edellytyksenä myös on, että jokaisesta käynnistä tulee merkintä jokaisen potilaan omiin potilasasiakirjoihin.
- silmän lasiaspistoksista
- KTG eli sikiökäyrän kardiokografian seurantakäynti
- erikoissairaanhoidona järjestetyn kotisairaalahoidon hoitajan kotikäynneistä ja palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan polikliinisella vastaanotolla tapahtuvista hoitajan vastaanotoista, mikäli hoito toteutetaan samankaltaisena tai lähes samankaltaisena vähintään 3 kertaa, joka muodostaa sarjan ja hoitojen väliin

jäävä aika ei ylitä kahta viikkoa tai jos hoidollisista syistä hoito toistetaan harvemmin kuin kerran kahdessa viikossa.

2.5 LABORATORIO- JA KUVANTAMISTUTKIMUKSET

Terveyskeskuksen tai erikoissairaanhoidon läheteellä tehdyt laboratorio- ja kuvantamistutkimukset ovat maksuttomia lukuun ottamatta suun terveydenhuollon kuvantamistutkimuksia, joista peritään kappaleen 2.2.4 mukainen maksu.

Yksityislääkärin tai yksityisen terveydenhuoltoyksikön läheteellä tehtävistä laboratorio- ja kuvantamistutkimuksista, jotka eivät ole osa muuta laskutettavaa hoitokäyntiä, peritään palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia vastaava maksu erillisen hinnaston mukaan.

2.6 HENGITYSHALVAUSPOTILAALLE / HENGITYSLAITTEEN VARASSA ELÄVÄLLE HENKILÖLLE JÄRJESTETTÄVÄ HOITO

Hengityshalvauspotilaalle järjestettävä hoito ja hoitoon liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Hoito järjestetään sairaalassa tai sairaalan kirjoista poistamatta kotihoidossa.

2.7 MAKSU LÄÄKÄRINTODISTUKSESTA/LAUSUNNOSTA

2.7.1 Maksulliset todistukset

Seuraavista hoitoon liittymättömistä lääkärin ja hammaslääkärin todistuksista ja lausunnoista peritään 56,70 €:

- C-todistus hoitotuen/vammaistuen hakemista varten
- T-todistus (todistus terveydentilasta)
- B-todistus etuuden hakemista varten (esim. eläkkeet, kuntoutustuki)
- Muut lausunnot etuuden hakemista varten
- Erikoissairaanhoidon antama B-todistus erityiskorvattavia lääkkeitä varten (huom. kansanterveystyössä/terveyskeskuksessa maksuton, STM kuntainfo 4/2016)
- E-lausunto
- Todistus muuhun kuin lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli asiakas ei ole Puolustusvoimilta saadussa kuluvan kalenterivuoden kutsunanalaiusten luettelossa
- Todistus asunnonhakua varten
- Todistus asumispalvelupaikan hakemista varten
- Todistus verotusta varten

- Todistus autoveron alennusta varten
- Todistus terveydentilasta ulkomaille lähtöä varten
- Harrastuksiin liittyvät lääkärinlausunnot (purjelento, sukellus, laskuvarjohyppy jne.)
- Todistus veripalvelua varten
- Todistus kertausharjoituksesta vapauttamiseksi
- HIV-todistus viisumia varten
- Keltakuume- ja muu rokotustodistus
Maksu peritään kaikilta keltakuumerokotuksen saavilta riippumatta siitä, joudutaanko tekemään uusi rokotuskortti vai tehdäänkö merkintä jo olevaan rokotuskorttiin, peritään myös alle 18-vuotiaalta
- Lausunto oikeustoimikelpoisuudesta tai muu lausunto oikeudenkäyntiä varten asiakkaan itsensä tai hänen edustajansa pyytämänä
- Liikkumisesteisen pysäköintitunnuksen ja verovapautuksen hakemista varten pyydetty lääkärintodistus
- SHL- tai VPL-kuljetuspalvelun hakemista varten asiakkaan pyytämä lääkärintodistus
- Muut asiakkaan tai hänen edustajansa pyytämät todistukset ja lausunnot terveydentilasta

Valmiiksi laadituista todistuksista ja lausunnoista peritään maksu, vaikka asiakas myöhemmin peruisi todistus-/lausuntopyyntönsä. Lausunto- ja todistusmaksut eivät kerrytä maksukattoa.

Todistusmaksun lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.7.2 Ajokorttilaissa säädetyn ajo-oikeuden saamiseksi tai säilyttämiseksi tarvittava lääkärintodistus

Ajokorttitodistus 68,10 € /todistus

Todistusmaksun lisäksi peritään vastaanotosta/etävastaanotosta asiakasmaksu samoin perustein kuin muistakin vastaanotoista.

2.7.3 Maksuttomat todistukset

Seuraavat **hoitoon liittyvät todistukset** ja **lausunnot** ovat maksuttomia:

- Kansanterveystyössä/terveyskeskuksessa hoitoon liittyvät todistukset ja lausunnot, esim. B- lausunto/todistus erityiskorvattavia lääkkeitä varten (STM kuntainfo 4/2016)
- B-lausunto/todistus (esim. sv-päivärahaa, kuntoutusta tai psykoterapiaa varten)
- A-todistus (esim. todistus työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten, todistus työnantajaa varten lapsen sairaudesta tilapäistä hoitovapaata varten)
- Todistus lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviä apuvälineitä varten

- Joukkorokotustodistus
- Neuvola- ja kouluterveydenhuollon todistukset (esim. jälkitarkastustodistus äitiyspäivärahaa varten)
- Todistus potilaan kuljetuksesta = matkatodistus
- Todistus vapaaehtoista asevelvollisuutta varten
- Kutsuntatarkastustodistus = lääkärinlausunto puolustusvoimia varten
- Uusintatarkastuslausunto palveluskelpoisuudesta, mikäli asiakas on Puolustusvoimilta saadussa kuluvan kalenterivuoden kutsunnanaalaisten luettelossa
- Kuolintodistus
- Matkatodistus/koulukyytilausunto sairauden perusteella
- Todistus koululiikuntaa/kouluruokailua varten
- Todistus isyysveritutkimuksen suorittamisesta
- Todistus veteraanien kuntoutushakemusta varten
- Todistus toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten
- Todistus sairaanhoidon vuoksi tarpeellisen lääkinnällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen ja sterilointi)
- Todistus työttömän terveystarkastuksesta, joka on ELY:lle/työvoimaviranomaiselle viranomaisen pyynnöstä annettava todistus
- Viranomaisen pyytämä lääkärinlausunto (esim. holhous- tai lastensuojeluasioissa)

2.8 MUULTA KUIN SUOMESSA ASUVALTA PERITTÄVÄ MAKSU

Henkilöltä, jolla ei ole Suomessa kotikuntaa tai jota ei rinnasteta hyvinvointialueen asukkaaseen, peritään enintään palvelusta hyvinvointialueelle aiheutuvien kustannusten suuruinen maksu, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta tai Euroopan unionin lainsäädännöstä muuta johdu.

Maksua ei kuitenkaan peritä:

- 1) tartuntatautilain 44 §:ssä (Kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluva rokotus), 45 §:n 1 momentissa (valtioneuvoston päättämä yleinen vapaaehtoinen rokotus) ja 47 §:ssä (pakollinen rokotus) tarkoitetuista rokotuksista
- 2) yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi annettavasta tutkimuksesta ja terveydenhuoltolain 50 §:ssä tarkoitetusta kiireellisestä hoidosta sekä yleisvaarallisen tartuntataudin hoitoon määrättyistä lääkkeistä
- 3) raskaana olevan HIV-positiivisen henkilön tutkimuksesta, hoidosta ja hoitoon määrättyistä lääkkeistä.

Edellä mainitut 1-3 kohdat eivät koske henkilöä, jonka oleskelu Suomessa on tarkoitettu tilapäiseksi tai joka saa kustannuksiin korvausta muun lain nojalla tai vakuutuksen perusteella.

2.9 RÖNTGEN- JA ISOTOOPPIKUVIEN SIIRTO CD:LLE

CD- tai DVD-levyllä luovutettavista kuvantamisen tutkimuksista peritään maksu erillisen tuotehinnaston mukaisesti.

2.10 SAIRAANKULJETUS

Potilas/kuntoutuja maksaa sairaankuljetusajoneuvolla (ambulanssilla) yhteen suuntaan tehdystä matkasta 25 €.

Maksu ei kerrytä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksukattoa, mutta kerryttää Kelan matkakattoa (v.2023 on 300 €/kalenterivuosi, vuoden 2024 osalta lisätietoja ja mahdolliset muutokset Kela.fi).

Tämä maksu peritään myös silloin, kun annetun ensihoidon ansiosta potilaan tila on korjaantunut siinä määrin, että kuljetusta hoitopaikkaan ei ole tarvinnut suorittaa.

Maksua ei peritä lääkärin määräämästä sairaankuljetusajoneuvolla tapahtuvasta kuljetuksesta terveyskeskuksen tai sairaalan sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen tai kotihoitoon.

2.11 KELAN MATKAKORVAUKSET (EI OLE POHJOIS-KARJALAN HYVINVOINTIALUEEN ASIAKASMAKSU)

Kela korvaa asiakkaiden matkat pääsääntöisesti halvimman käytettävissä olevan matkustustavan mukaan, ottaen huomioon potilaan tai kuntoutujan terveydentila.

Jos terveydenhuollossa katsotaan, että asiakas ei voi sairauden tai sen hetkisen terveydentilansa vuoksi käyttää yleisiä kulkuneuvoja voidaan matkasta aiheutuneet kustannukset korvata erityisajoneuvon (esimerkiksi taksi tai oma auto) kustannusten mukaisesti. Korvausta maksetaan matkasta lähimpään hoitopaikkaan sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan edullisimmalla käytettävissä olevalla matkustustavalla.

Jos asiakas on käyttänyt taksia ja matka on tilattu tilausvälityskeskuksesta, asiakkaan omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta on enintään 25 € (v. 2023). Lisätietoja ja mahdolliset muutokset Kela.fi.

3. Lyhytaikaisen laitoshoidon maksut

3.1 LYHYTAIKAINEN LAITOSHOITO

Hoitopäivämaksu lyhytaikaisessa laitoshoidossa on 54,60 € /hoitopäivä, paitsi psykiatrian toimintayksikössä 25,10 € /hoitopäivä.

Maksukaton ylittymisen jälkeen lyhytaikaisen laitoshoidon hoitopäivämaksu on 25,10 € /hoitopäivä.

Maksuja ei peritä terveyskeskuksessa taikka sairaalassa tai sen toimintayksikössä alle 18-vuotiaalta siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

Maksuja ei peritä mielenterveyslain (1116/1990) 9 §:n perusteella järjestetyn tarkkailun ajalta, jos tarkkailtavaksi otettua ei tarkkailun perusteella määrätä mielenterveyslain 8 §:ssä tarkoitettuun tahdosta riippumattomaan hoitoon.

Hoitopäivämaksu peritään hoitoon tulopäivältä, sitä seuraavilta hoitopäiviltä ja laitoshoidosta lähtöpäivältä. Mikäli asiakas kuitenkin siirtyy välittömästi toiseen laitokseen tai Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen järjestämään asumispalveluun, lähettävä laitos ei peri maksua siltä päivältä, jona asiakas siirtyy (kappaleessa 1 tarkemmin).

3.2 PÄIVÄ- JA YÖHOIDON MAKSU

Terveyskeskuksessa, sairaalassa tai sen toimintayksikössä, sosiaalihuollon laitoksessa tai muussa toimintayksikössä hoidettavana vain joko päivällä tai yöllä olevalta peritään 25,10 €/vrk.

Päivä- ja yöhoidon maksua ei peritä psykiatrisen avohoidon toimintayksikössä annetusta hoidosta, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/77) tarkoittamasta erityishuollosta, polikliinisesta päihdehuollosta eikä vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 22 §:n 2 momentissa tarkoitettua suojatyöstä.

Maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

3.3 KUNTOUTUSHOIDON MAKSU (LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS)

Kuntoutushoidon maksu 18,80 € /hoitopäivä
ks. tarkemmin kohta 6.5

3.4 VUODEOSASTOLLA YÖPYVÄ OMAINEN

Vuodeosastolla yöpyvältä omaiselta peritään 21,60 € /vuorokausi ilman aterioita. Omaisen yöpyminen ei ole kaikilla vuodeosastoilla mahdollista.

Lastenosastolla yöpyvältä omaiselta peritään vain ateriamaksut. Rintaruokinnassa olevan lapsipotilaan äiti ei maksa aterioista. Muilta omaisilta peritään ateriamaksu voimassa olevan henkilökuntahinnan mukaisesti.

4. Kotona annettava palvelu ja asumispalvelu

4.1 KOTIHOIDON ARVIOINTIJAKSO, TILAPÄINEN KOTISAIRAANHOITO/ KOTIHOITO/TILAPÄINEN KOTISAIRAALAHOITO

Kotihoidon kuntouttava arviointijakso 13,40 €/käynti, mutta laskutetaan enintään kahdesta käynnistä per päivä

Kotisairaanhoido/kotihoito

- Lääkärin/hammaslääkärin kotikäynti: 21,10 € /käynti
- Muun henkilön suorittama kotikäynti 13,40 € /käynti
- Tehostettu kotihoito 13,40 € / hoitajan kotikäynti

- **Erikoissairaanhoidona järjestetty kotisairaalahoido:**

46,00 € /hoitajan kotikäynti /vrk tai sarjahoitomaksu kappaleen 2.4.5 mukaisesti, mikäli sarjahoidon edellytykset täyttyvät

46,00 € /lääkärin kotikäynti

Erikoissairaanhoidon palliatiivisen poliklinikan ja kotisairaalan polikliiniset vastaanotot:

46,00 € /hoitajavastaanottokäynti/vrk tai sarjahoitomaksu kappaleen 2.4.5 mukaisesti, mikäli sarjahoidon edellytykset täyttyvät ja poliklinikalla tapahtuvalta lääkärivastaanotolta poliklinikkamaksu 46,00 € /käynti.

Poliklinikavastaanotot alle 18-vuotiaille ovat maksuttomia.

4.2 LAPSIPERHEIDEN TILAPÄINEN JA SÄÄNNÖLLINEN KOTIPALVELU

Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu on maksutonta.

4.3 TUKIPALVELUT

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue perii asiakasmaksua viranhaltijan palvelupäätökseen kirjatuista tukipalveluina kotiin järjestettävistä tai yhteisölliseen asumiseen liittyvistä ateria-, vaatehuolto-, siivous-, asiointipalvelusta sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävistä tai tukevista palveluista sekä muista asumista tukevista palveluista.

Ympärivuorokautiseen palveluasumiseen liittyvistä tukipalveluista ei peritä erillistä maksua.

4.3.1 Ateriapalvelu

Ateriapalvelumaksut 1.1.2024 lukien on päätetty Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 5.10.2023 § 67:

1) Kotiin kuljetettu ateria

Kotiin kuljetetusta ateriasta asiakkaalta peritään 9,70 € /ateria

2) Palvelukeskusateriat, yhteisöllisen asumisen ateriat

• kaikki päivän ateriat /pv	19,55 €
• lounas + jälkiruoka	7,80 €
• kevyt ateria, päivällinen	6,05 €
• välipala	2,65 €
• aamupala/ilta-pala /kpl	3,40 €

Vuosittain hyvinvointialueen asiakasmaksu aterioista on sama kuin mitä hyvinvointialue korvaa enimmillään palveluntuottajalle osto- ja palvelusetelipalvelussa.

Omassa ja ostopalvelussa olevilta asiakkailta peritään samat ateriapalvelumaksut (asiakasmaksulaki 12 §).

4.3.2 Turvapalvelut

Turvapalveluun liittyvän laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 29,70 € /käynti.

Turvapalveluun liittyvän lisälaitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 15,40 € /käynti.

Turvapalveluun liittyviä lisälaitteita ovat kaikki muut paitsi hälytyspainikkeen kevennyspainike ranteeseen tai kaulanauhaan sekä älykkään poistumistunnisteen väliovi -adapteri.

Turvapuhelinratkaisu 1, peruspaketti 39,90 € /kk

Turvapuhelimen keskusyksikkö liittymällä, hälytinpainike ja turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta sekä laitteiden huolto ja poishaku palvelun päättyessä.

Turvapuhelinratkaisu 2: hinta 51,80 € /kk

Turvapuhelimen keskusyksikkö liittymällä, hälytinpainike, älykäs poistumistunniste yhteen oveen ja turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta sekä laitteiden huolto ja poishaku palvelun päättyessä.

Lisähintaan

- älykäs poistumistunniste lisäoveen 11,90 € /kk/kpl

Turvapuhelinratkaisu 3: hinta 42,50 € /kk

Paikannettava turvakello (perusmalli) mahdollisuudella asettaa sallittu liikkumisalue, turvahälytysten vastaanotto ja auttamistoiminta asunnon sisältä tuleviin hälytyksiin. Lisäksi laitteiden huolto ja poishaku palvelun päättyessä. Asunnon ulkopuolelta tulevien hälytysten auttamistoiminnasta vastaavat asiakkaan läheiset.

Lisähintaan

- paikannettava turvakello, perusmalli (mahdollistaa sen, että toinen kello on aina latauksessa) 15,80 €/kk/kpl
- paikannettava turvakello, lisätoimintomalli (asiakas/asiakkaan läheiset vastaavat lisätoimintojen käytöstä) 20,80 € /kk/kpl
- turvakellon latausasema 8,90 €/kk/kpl

Turvapuhelinratkaisu 4: hinta 58,75 €/kk

Hälytinpainike aktiivisuuden seurannalla, turvapuhelimen keskusyksikkö liittymällä, vuodevahti ja turvahälytysten vastaanotto, auttamistoiminta sekä laitteiden huolto ja poishaku palvelun päättyessä.

Lisähintaan

- langaton liikeaktiivisuussensori 17,80 €/kk/kpl
- ympäristösensorit jääkaappiin, mikroaaltouuniin, suihkuun ja WC:hen 17,80 €/kk/kpl
- toinen vuodevahti 7,75 €/kk/kpl

Turvapuhelinratkaisu 5, yksilöllinen

Yksilöllinen turvapalveluratkaisu muodostuu turvapuhelinratkaisusta 1, jonka hinta asiakkaalle on 39,90 €/kk.

Edellä mainitun lisäksi asiakkaalta veloitetaan alla olevan hinnaston mukaiset laitemaksut niistä laitteista, jotka tulevat käyttöön:

- älykäs poistumistunniste 11,90 €/kk/kpl
- langaton palovaroitin 12,90 €/kk/kpl
- langaton häkävaroitin 16,90 €/kk/kpl
- liesivahti 19,90 €/kk/kpl
- paikannettava turvakello, perusmalli, 15,80 €/kk
- paikannettava turvakello, lisätoimintomalli, 20,80 €/kk
- turvakellon latausasema 8,90 €/kk

Liesivahdin saa kytkeä sähköverkkoon vain sähköasentaja. Asiakas maksaa itse sähköasentajalle laitteen asennuksesta ja poistamisesta syntyvät kulut.

Yksilöllisesti räätälöidyissä ratkaisuissa auttamistoiminnasta sovitaan erikseen.

Samassa taloudessa asuvien henkilöiden turvalaitteet

Kun kaksi samassa taloudessa asuvaa henkilöä tarvitsevat molemmat turvapuhelinta, maksaa lisärannekkeen käyttäjä hälytinpainikkeesta 5,90 €/kk ja hälytysten vastaanotosta ja auttamistoiminnasta 26,70 €/kk. Lisärannekkeen käyttäjän palvelun hinta on 32,60 €/kk. Mikäli asiakas tarvitsee lisälaitteita, maksaa hän niistä turvapuhelinratkaisu 5 laitehintojen mukaisen maksun.

Turvalaitteet ryhmäkoteissa ja pitkäaikaisessa yhteisöllisessä asumisessa

Jos asiakas tarvitsee turvalaitteet käyttöönsä, hän maksaa ryhmäkodissa ja pitkäaikaisessa yhteisöllisessä asumispalvelussa turvahälytysten vastaanotosta ja auttamistoiminnasta 26,70 €/kk. Mikäli asiakas tarvitsee muita lisälaitteita, maksaa hän niistä turvapuhelinratkaisu 5 laitehintojen mukaisen maksun.

Kotiutusturvapuhelin tilapäisessä avun tarpeessa

Turvapuhelin lisälaitteineen voidaan myöntää maksuttomana enintään 14 vuorokauden ajaksi tilanteissa, joissa ammattihenkilö arvioi turvapuhelimen välttämättömäksi kotiutusta ja kotona asumista tukemaan. Maksuttomuus arvioidaan tilannekohtaisesti ja se liittyy pääasiassa kiireelliseen avuntarpeeseen. Asiakkaalta peritään turvapalveluun liittyvän laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 29,70 € /käynti, jos turvalaitteen käyttö jatkuu maksuttoman jakson jälkeen.

4.3.2.1 Seurantasoittopalvelu

Säännöllisen kotihoidon asiakkailta ei peritä seurantasoittopalvelusta erillistä maksua, vaan soittoaika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa.

Muilta asiakkailta palvelusta peritään 24,90 €/kk (yli 10 soittoa/kk) tai 13,00 €/kk (1-10 soittoa/kk).

4.3.2.2 Kotihoidon kuvapuhelinpalvelu

Kotihoidon kuvapuhelinpalvelua voidaan toteuttaa tablet-laitteella tai videoyhteydellisellä lääkeannostelijalla. Säännöllisen kotihoidon asiakkailta kuvapuhelinpalveluun käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa. Hoivasta ja hoidosta perittävän kuukausimaksun lisäksi asiakkaalta peritään laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 29,70 €/kerta.

Kotihoidon kuvapuhelinpalvelu tilapäisessä avun tarpeessa

Kuvapuhelinpalvelu voidaan myöntää maksuttomana enintään 14 vuorokauden ajaksi tilanteissa, joissa ammattihenkilö arvioi kuvapuhelimen välttämättömäksi kotiutusta ja kotona asumista tukemaan. Maksuttomuus arvioidaan tilannekohtaisesti ja se liittyy pääasiassa kiireelliseen avuntarpeeseen.

4.3.3 Lääkeannostelija

Säännöllisen kotihoidon asiakkailla lääkkeiden laittoon ja mahdollisiin hälytyskäynteihin käytetty aika huomioidaan säännöllisen kotihoidon palvelun määrässä ja kuukausimaksussa. Myös lääkkeiden annosjakelu sisältyy säännöllisen kotihoidon asiakkaan kuukausimaksuun. Hoivasta ja hoidosta perittävän kuukausimaksun lisäksi säännöllisen kotihoidon asiakkaalta peritään laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 29,70 €/kerta.

Muilta kuin säännöllisen kotihoidon asiakkailta peritään laitteen käyttöönotto-, opastus- ja asennusmaksu 29,70 €/kerta sekä **laitemaksu seuraavasti** (ei sisälly lääkkeiden kuljettamista eikä laitteeseen laittamista):

- Asiakkaan läheinen vastaa lääkeannostelijan täytöstä ja hälytysten vastaanottamisesta 25,60 €/kk
- Asiakkaan läheinen vastaa lääkeannostelijan täytöstä ja kotihoito ottaa vastaan hälytykset 41 €/kk
- Asiakkaan läheinen ottaa vastaan hälytykset ja kotihoito vastaa lääkeannostelijan täyttämistä 41 €/kk
- Kotihoito ottaa vastaan hälytykset ja vastaa lääkeannostelijan täyttämistä 48,50 €/kk

Muut kuin säännöllisen kotihoidon asiakkaat maksavat apteekin perimän lääkkeiden annosjakelun itse. Lääkkeiden viemisestä ja automaattiin laittamisesta peritään muilta kuin säännöllisen kotihoidon asiakkailta 13,40 €/käynti.

4.3.4 Muut tukipalvelut pl. pitkäaikainen yhteisöllinen asuminen

7,50 € /alkava 30 min

Muina tukipalveluina myönnettävien palvelujen asiakasmaksu on tuntiperusteinen (tarkemmin palvelujen sisällöt palvelujen myöntämisen perusteissa). Näitä palveluita ovat esimerkiksi:

- **vaatehuoltopalvelutehtävät asiakkaan kotona.** Jos kotihoidon asiakkaan vaatehuolto hoidetaan pesulapalvelun kautta, asiakas maksaa pesulamaksun suoraan pesulapalvelun tuottajalle. Siun sote ei järjestä kotihoidon asiakkaille pesulapalvelua.
- **aterian valmistamisen avustaminen kotona**
- **siivouspalvelu asiakkaan kotona**
- **asiointipalvelu** (esim. lääkkeiden kuljettaminen apteekista, saattaja- tai kauppapalvelu)
- **osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelu** (esim. harrastuksiin osallistumista tukeva toiminta)

- ulkoilutusapupalvelu
- pihatyöpalvelu
- kylvetys- ja pesuapupalvelu

Jos asiakkaalle on myönnetty säännöllisen kotihoidon lisäksi yllä kuvattuja tukipalveluja säännölliseen tarpeeseen ja ne on kirjattu asiakkaalle laadittavaan kotihoidon toteuttamissuunnitelmaan, tällöin nämä tukipalvelut kuuluvat kotihoidon kuukausimaksuun palvelujen myöntämisperusteiden mukaisesti. Palvelujen myöntämisen perusteissa on tarkemmin määritetty palvelujen sisältö ja tehtävät. Tukipalvelun ollessa tilapäistä, myös säännöllisen kotihoidon asiakas maksaa tukipalvelusta tuntiperusteisen maksun.

4.3.5 Tukipalvelut pitkäaikaisessa yhteisöllisessä asumisessa ja ryhmäkodeissa

Tukipalveluina myönnettävistä palveluista peritään erillinen asiakasmaksu hoivasta ja hoidosta perittävän kuukausimaksun lisäksi (tarkemmin palvelujen sisällöt palvelujen myöntämisen perusteissa). Näitä palveluita ovat esimerkiksi:

- vaatehuoltopalvelutehtävät 35,00 € /kk
- siivouspalvelu 90,00 € /kk
- asiointipalvelu asumisyksikön ulkopuolella 7,50 € /alkava 30 min
- osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävä tai tukeva palvelu asumisyksikön/ryhmäkodin ulkopuolella (esim. harrastuksiin osallistumista tukeva toiminta) 7,50 € /alkava 30 min
- tarvikkeet (wc-paperit, käsipyyhkeet ja muut vastaavat asiakkaan huoneen ja yhteisen kodin varusteet/tarvikkeet) 6,00 € /kk

4.3.6 Päivätoiminta

Asiakas järjestää/maksaa itse kuljetuksen päivätoimintaan ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialue perii ateriamaksun asiakasmaksuhinnaston kohdan 4.3.1 mukaan, mikäli päivätoimintaa tullaan järjestämään hyvinvointialueen omana toimintana. Päivätoiminnassa on kyse sosiaalisesta kuntoutuksesta, mikä muutoin on maksutonta perustuen asiakasmaksulain 4 §:ään.

4.4 MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEKUNTOUTUJEN KOTIIN ANNETUT PSYKOSOSIAALISET TUKIKÄYNNIT

Kun asiakas ei asu tuetun asumisen yksikössä tai muussa asumispalvelussa, ja hänen kotiinsa järjestetään ohjausta, neuvontaa ja psykososiaalisia tukikäyntejä, ovat tukikäynnit asiakkaalle maksuttomia. Tätä sovelletaan, kun palvelu myönnetty terveydenhuoltolain 27 §:ään perustuen.

4.5 KIERTÄVÄ PERHEHOITO

Asiakas maksaa kiertävän perhehoidon käyntimaksun alla olevan taulukon mukaisesti. (Huom! kun kyseessä on omaishoitajan lakisääteisen vapaan ajaksi järjestetty kiertävä perhehoito, niin maksu peritään kappaleen 4.9. mukaisesti.)

Kiertävän perhehoitajan Käyntikerta/viipymä/asiakas	Kiertävän perhehoidon asiakasmaksu €/käyntikerta/viipymä/asiakas
≤ 6 h	13,00 €
yli 6 h – 12 h	19,40 €
yli 12 h – 24 h	30,20 €

4.6 LYHYTAIKAINEN PERHEHOITO

- lyhytaikainen perhehoito 34,90 € /vrk.
Maksu sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut.
- osavuorokautinen perhehoito 17,60 € /päivä tai yö.
Maksu sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat.

4.7 LYHYTAIKAINEN YHTEISÖLLINEN ASUMINEN

Yhteisöllistä asumista järjestetään asumispalveluyksiköissä ja ryhmäkodeissa.

- yhteisöllinen asuminen 36,80 € /vrk (maksu sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut)
- osavuorokautinen yhteisöllinen asuminen 18,60 € /päivä tai yö (maksu sisältää hoivan ja hoidon aikaiset ateriat)

4.8 LYHYTAIKAINEN YMPÄRIVUOROKAUTINEN ASUMINEN

- lyhytaikainen ympärivuorokautinen asuminen 39,80 €/vuorokausi
- lyhytaikainen ympärivuorokautinen (tehostettu hoito) asuminen 21,70 €/päivä tai yö

4.9 OMAISHOITAJAN VAPAAN AIKAINEN HOITO

Maksu on 12,80 € omaishoitajalain (937/2005) 4 §:ssä määritellyiltä vapaapäiviltä (poikkeus maksusta ks. kappale 6.4.5).

Sijaishoitoa käyttäviltä omaishoidon asiakkailta ei peritä asiakasmaksua. Sijaishoitaja on lähes aina omaishoitoperheen tuttavapiiriin kuuluva tai perheen itsensä etsimä hoitaja, jonka Siun sote on hyväksynyt sijaishoitajaksi. (Hyvinvointialueen aluehallitus 19.9.2022 § 117)

4.10 OMAISTAAN TAI LÄHEISTÄÄN HOITAVAN HENKILÖN VAPAA

Kun hyvinvointialue on järjestänyt sosiaalihuoltolain 27 b §:n nojalla, tuen tarpeessa olevalle henkilölle päivittäin sitovaa huolenpitoa antavalle omaiselle tai läheiselle vapaata, maksu on 12,80 €.

4.11 JATKUVA JA SÄÄNNÖLLINEN KOTONA ANNETTAVA PALVELU SEKÄ YHTEISÖLLINEN ASUMINEN

Maksu määräytyy tämän kappaleen mukaan, kun kyse on jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta mukaan lukien tuettu ja yhteisöllinen asuminen.

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun maksu peritään silloin, jos asiakas saa kotisairaanhoidon/kotisairaalahoidon/kotipalvelun/kotihoidon palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta.

Em. palvelujen kuukausimaksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen keskimääräisten palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Asiakas maksaa vuokran erikseen vuokrasopimuksen perusteella vuokranantajalle ja voi lisäksi ostaa tukipalveluja kuten ateria- ja turvapalveluja. Tukipalvelujen maksut ovat kappaleessa 4.3.

Tuetusta asumisesta voidaan periä maksu samoin perustein, mikäli palveluun kuuluu jatkuvasti ja säännöllisesti annettavaa kotipalvelua taikka muuta hoivaa ja huolenpitoa. Tuettuun asumiseen sisältyvästä tuesta ja ohjauksesta tai sosiaaliohjauksesta/-työstä ei peritä maksua. (HE 129/2020 asiakasmaksulaiksi § 10 e, asiakasmaksulaki 4 §)

4.11.1 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja yhteisöllisen asumisen kuukausimaksutaulukko

Asiakkaan kuukausimaksu on enintään alla olevan maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä bruttokuukausituloista.
Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 389 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

	Henkilö- määrä 1	Henkilö- määrä 2	Henkilö- määrä 3	Henkilö- määrä 4	Henkilö- määrä 5	Henkilö- määrä 6
Bruttotuloista vähennettävä osuus (tuloraja)	653 €	1205 €	1891 €	2338 €	2830 €	3251 €
Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	12
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12

Palvelutunnit / kk	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus	%-osuus
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12
23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	35	24	19	16	14	12

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

4.11.2 Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun ja yhteisöllisen asumisen asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä

- laskennallinen metsätulo (tarkemmin asiakasmaksulaki 10 i §)
- opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin se säädetään veronalaiseksi tuloksi
- lasten kotihoidon tuki
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)
- elatusapu ja elatustuki

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea).

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä
- vammaistuki
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- asumistuki
- sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

4.11.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa ja yhteisöllisessä asumisessa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Kun asiakas on siirtymässä tuettuun asumiseen tai yhteisölliseen asumiseen, jossa hän saa jatkuvaa ja säännöllistä kotona annettavaa palvelua, huomioidaan entisen asunnon todellisia kustannuksia **enintään** seuraavasti:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitettulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

5. Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon maksut

Maksu määräytyy tämän kappaleen mukaan, jos palvelu on järjestetty sosiaalihuoltolain tai terveydenhuoltolain nojalla.

5.1 PALVELUN PITKÄAIKAISUUS

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen, pitkäaikainen perhehoito, pitkäaikainen laitoshoido on kyseessä silloin, jos pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, perhehoidon, laitoshoidon/-palvelun arvioidaan sen alkamisesta lukien kestävän tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta.

5.2 PITKÄAIKAISEN YMPÄRIVUOROKAUTISEN PALVELUASUMISEN, PITKÄAIKAISEN PERHEHOIDON JA PITKÄAIKAISEN LAITOSHOIDON MAKSUT

Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta peritään maksukyvyyn mukaan määräytyvä kuukausimaksu. Maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen em. palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty kohdassa 5.2.2 mainitut vähennykset.

Mikäli puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella määräytyvä maksu muodostuisi suuremmaksi kuin yksin asuvalle määräytyvä maksu, asiakkaalta peritään yksin asuvalle määräytyvän maksun suuruinen maksu.

Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa, maksu on enintään 85 prosenttia asiakkaan nettokuukausituloista.

Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jää käyttövara, joka on pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalle vähintään 182 euroa kuukaudessa ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaalle vähintään 122 euroa kuukaudessa.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvän maksun suuruutta määrättäessä otetaan huomioon palvelua käyttäneiden henkilöiden tulot siten kuin asiakasmaksulaissa tai -asetuksessa tarkemmin säädetään.

5.2.1 Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen, pitkäaikaisen perhehoidon ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakasmaksussa huomioitavat tulot

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- jos maksu määräytyy asiakkaan ja tämän puolison yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella, kuukausitulona otetaan lisäksi huomioon puolison vastaavat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiakasmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua
- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- 1) lapsilisä
- 2) kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- 3) asumistuki (tämä huomioidaan kuitenkin vuokran vähennyksenä perustuen asiakasmaksulakiin § 10 d)
- 4) sotilasavustus ja asevelvollisen päiväraha
- 5) toimeentulotuki
- 6) veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

5.2.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen asumispalvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)

Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen ympärivuorokautiseen palveluasumiseen, pitkäaikaiseen perhehoitoon ja pitkäaikaiseen laitoshoittoon siirtymistä enintään:

- omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta (huomioidaan asiakkaan osuus esimerkiksi kiinteistövero ja kohtuulliset lämmityskulut, asunto-osakkeen hoitovastike, pakollinen kotivakuutus)
- vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)
- asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta (muina välttämättöminä kustannuksina huomioidaan esimerkiksi pakollinen kotivakuutus)

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset maksun perusteena olevista tuloista pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa perhehoidossa:

- kohtuulliset asumismenot, joita pitkäaikaisesta ympärivuorokautisesta palveluasumisesta tai asumisesta ammatillisessa perhehoitokodissa aiheutuu (vähennettynä asumistuella)
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.

Pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa, pitkäaikaisessa perhehoidossa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai päivätoiminnan maksua.

6. Vammaispalvelujen ja kehitysvammahuollon maksut

Asiakasmaksulaki 4 §, 14 §, asiakasmaksuasetus 33 §, L vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987, L kehitysvammaisten erityishuollosta 591/1977

Ateriapalvelumaksut 1.1.2024 lukien on päätetty Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 5.10.2023 § 67. Hyvinvointialueen itse järjestämissä palveluissa ja ostopalveluissa olevilta asiakkailta peritään samat ateriapalvelumaksut (asiakasmaksulaki 12 §).

Hyvinvointialueen vuosittain vahvistama asiakasmaksu aterioista on sama kuin mitä hyvinvointialue korvaa enimmillään ostopalveluissa palveluntuottajalle. Tätä samaa vuosittain vahvistettavaa ateriamaksua suositellaan käytettävän myös palvelusetelipalveluissa, joissa palvelusetelituottaja perii ateriamaksun suoraan asiakkaalta.

6.1 MAKSUTTOMAT VAMMAISPALVELULAIN JA KEHITYSVAMMALAIN MUKAISET PALVELUT

Vammaispalvelulain mukaisista palveluista maksuttomia ovat:

- vammaispalvelulain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut palvelut: kuntoutusohjaus ja sopeutumisvalmennus sekä muut vammaispalvelulain tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeelliset palvelut
- vammaispalvelulain 8 § 2 momentissa tarkoitettu päivätoiminta kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta
- vammaispalvelulain ja -asetuksen nojalla myönnetty henkilökohtainen apu ja palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut. Henkilökohtaisesta avusta ja palveluasumisen erityiskustannuksista voidaan kuitenkin periä maksu silloin, kun henkilö saa niihin korvausta muun lain kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987) nojalla, kuten tapaturma- tai liikennevakuutuslakiin perustuen.
- vammaispalvelulain 11 §:n mukaiset tutkimukset (tutkimukset, joita tarvitaan sen selvittämiseksi, onko henkilö oikeutettu vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin ja tukitoimiin)

Kehitysvammalain mukaisista palveluista maksuttomia ovat

- erityishuolto (hoiva ja huolenpito)

- kuljetus erityishuollon palveluihin
- osittainen ylläpito alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta

6.2 PÄIVÄ- JA TYÖTOIMINTA

6.2.1 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Kuljetus päivätoimintaan: Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu (asiakasmaksuasetus 6 §). Käytännössä julkisen joukkoliikenteen mukainen maksu (linja-autotaksa).

Ateriapalvelumaksut 1.1.2024 lukien on päätetty Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 5.10.2023 § 67. Vammaispalvelulain mukaisessa päivätoiminnassa asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan:

• kaikki päivän ateriat / pv	19,55 €
• lounas + jälkiruoka	7,80 €
• päivällinen	6,05 €
• välipala	2,65 €
• aamupala	3,40 €

6.2.2 Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta, kerhot

Erytishuoltolain mukaiseen päiväaikaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia.

Ateriapalvelumaksut 1.1.2024 lukien on päätetty Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 5.10.2023 § 67. Erytishuoltolain mukaisessa työ- ja päivätoiminnassa (myös kerhot) asiakasmaksuna peritään ateriamaksu toteutuman mukaan:

• kaikki päivän ateriat /pv	19,55 €
• lounas + jälkiruoka	7,80 €
• kevyt ateria, päivällinen	6,05 €
• välipala	2,65 €
• aamupala/iltapala /kpl	3,40 €

6.3 ASUMISPALVELUT, VAMMAISPALVELULAIN JA KEHITYSVAMMALAIN MUKAISET

6.3.1 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn lyhytaikaisen asumispalvelun maksut

Lyhytaikainen asuminen ja asumisen arviointijaksot (joiden kesto yhtäjaksoisesti enintään 1 kk):

- ylläpitomaksu 17,50 €/vrk
lisäksi asiakas maksaa ylläpitomaksun ateriosta käytön mukaan
- Kehitysvammalain perusteella järjestetty lyhytaikainen asumispalvelu
ylläpito päivähoidosta asumisyksikössä (noin 8 h): 8,80 €/päivä (sisältää ateriat).
Hinta koskee myös päiväkäynteinä toteutettavaa asumisvalmennusta.
Mikäli päivähoito (n. 8 h) korvaa työ- ja päivätoimintaa, peritään vain työ- ja päivätoiminnan ateriamaksut käytön mukaan (ks. kpl 6.2.2).

Em. ylläpitomaksuun sisältyy: yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet, sisustustarvikkeet, tarvikkeet.

Kun asiakas solmii huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun.

Kun asiakkaalla ei ole huoneenvuokralain mukaista vuokrasopimusta ja kun asumisen/asumisen arviointijakson arvioidaan palvelusuunnitelmassa kestävän yli kuukauden ajan, vuokraa ja muita asumiskuluja korvaavana ylläpitomaksuna peritään huoneen vuokraa ja muita asumiskuluja (sähkö, vesi, tv) vastaava summa. Tällöin muuta ylläpitomaksua asumisesta ei peritä. Ylläpitomaksu ateriosta peritään kuitenkin käytön mukaan.

6.3.2 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut

Ateriapalvelumaksut 1.1.2024 lukien on päätetty Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 5.10.2023 § 67. Hyvinvointialueen itse järjestämissä palveluissa ja ostopalveluissa olevilta asiakkailta peritään samat ateriapalvelumaksut (asiakasmaksulaki 12 §).

Ylläpitomaksu (aterioista) vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyssä asumispalvelussa, kun asiakas ei osallistu ruoan valmistamiseen

Kaikki päivän ateriat /pv	19,55 €
---------------------------	---------

• lounas + jälkiruoka	7,80 €
• kevyt ateria, päivällinen	6,05 €

- välipala 2,65 €
- aamupala/iltapala /kpl 3,40 €

Ylläpitomaksu (aterioista) vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyssä asumispalvelussa, kun asiakas osallistuu ruoan valmistamiseen/valmistaa itse *

Kaikki päivän ateriat /pv 7,00 €

- lounas + jälkiruoka 2,30 €
- kevyt ateria, päivällinen 2,30 €
- välipala 1,15 €
- aamupala/iltapala /kpl 1,15 €

*Hintoihin sisältyy vain raaka-aineiden hinta (huomioitu KHO:N päätös 22.12.2014/3986, 186:2014)

6.3.3 Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu

Vammaispalvelulain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu:

Asiakas maksaa itse vuokran, sähkö- ja vesimaksut (voivat sisältyä vuokraan), ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun.

Kehitysvammalain perusteella järjestetty pitkäaikainen asumispalvelu:

Asiakas maksaa ateriat ja muut jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset sekä ylläpitomaksun. Lisäksi asiakas maksaa vuokran suoraan vuokranantajalle. Vuokraan sisältyy kiinteistön huoltomenot ja asukkaiden käytössä olevien yhteisten tilojen jyvitetty osuus. Lisäksi asiakas maksaa esim. sähkö- ja vesimaksut.

Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella järjestetyn pitkäaikaisen asumispalvelun ylläpitomaksuun sisältyy:

yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet, sisustustarvikkeet ja muut tarvikkeet.

Ylläpitomaksua ei peritä henkilökunnan antamasta hoivasta ja huolenpidosta. Ylläpidolla tarkoitetaan tavanomaisia vastaavia menoja eli sellaisia menoja, joista henkilölle aiheutuisi kustannuksia joka tapauksessa.

Kun asiakas solmii huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa sen mukaisen vuokran, vuokra ei sisälly ylläpitomaksuun.

Pitkäaikaisen asumispalveluasiakkaan omaan käyttöön jätetään käyttövaraa vähintään 182 €/kk nettotuloista. Käyttövaraa laskettaessa huomioidaan nettotulot ja tuloista tehtävät vähennykset, jotka on lueteltu kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2

Pitkäaikaisen asumispalvelun ylläpitomaksu enintään 58,90 €/kk

6.4 KEHITYSVAMMALAIN MUKAINEN LAITOSHOITO JA PERHEHOITO

6.4.1 Pitkäaikainen laitoshoido

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksuna (asiaksmaksuasetus 21 §, asiaksmaksulaki 7 c §):

Pitkäaikaisesta laitoshoidosta peritään asiakkaan tulojen mukainen kuukausimaksu: maksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 122 € kuukaudessa. Maksua määrättäessä huomioitavat tulot, menot ja vähennykset määräytyvät kappaleessa 5.2.1 ja 5.2.2 selvitetyn mukaan.

6.4.2 Pitkäaikainen perhehoito

Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen perhehoidon ylläpitomaksun määräytymisperustetta ei ole säädetty asiaksmaksulaissa. Asiaksmaksulain 4 §:n mukaan kehitysvammaisen ylläpidosta voidaan kuitenkin periä maksu lukuun ottamatta alle 16-vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa.

Täydestä ylläpidosta peritään ylläpitomaksu, joka perustuu asiakkaan nettotuloihin. Ylläpitomaksu sisältää ateriat, asumisen ja perhehoitokodin yhteisissä tiloissa yhteiskäytössä olevat laitteet, välineet tms. Ylläpidon sisällöstä tarkemmin perhehoidon toimintaohjeessa.

Ylläpitomaksu on enintään 85 % hoidossa olevan nettotuloista. Asiakkaalle jätetään käyttövaraa 15 % nettotuloista, kuitenkin vähintään 182 €/kk.

Pitkäaikaisen perhehoidon maksua täydestä ylläpidosta määriteltäessä huomioidaan seuraavat nettotulot:

- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä verosta vapaat tulot
- laskennallinen metsätulo (asiaksmaksulaki 10 i §)
- vammaistuki (alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen)
- jatkuvat tai vuosittain toistuvasti opintojen johdosta saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa
- opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- lasten kotihoidon tuki
- eläkettä saavan hoitotuki (siihen sisältyvää veteraanilisää ei huomioida tulona)

Jos asiakkaan tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo.

Tulona ei oteta huomioon

- lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua

- tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia (lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea)

Näitä tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja tuloja ovat esimerkiksi:

- lapsilisä (Perhehoidossa olevan lapsilisä siirretään perhehoitajalle lapsesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen (lapsilisälaki 11 §)
- kansaneläkelain mukainen lapsikorotus
- toimeentulotuki
- veteraanien etuuksia (ml. ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä)

Tuloista tehtävät vähennykset

- edunvalvojan palkkion perusmaksu (myös edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään em. perusmaksun suuruisena)
- terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa antaman selvityksen perusteella maksun määräämisen perusteena olevista tuloista asiakkaalle aiheutuvien lääkekustannusten mukaan, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.
- muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi.
- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset
- elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen palvelun alkamista
- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu hyvitys
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- todelliset asumismenot ennen pitkäaikaiseen perhehoitoon siirtymistä samoin perustein kuin kappaleessa 5.2.2

Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevalta asiakkaalta ei peritä päällekkäin muita sosiaalihuollon avohoidon palvelumaksuja, kuten kotihoidon tai työ- ja päivätoiminnan ateriapalvelun maksua.

6.4.3 Lyhytaikainen laitoshoido

Täydestä yölläpidosta peritään lyhytaikaisessa laitoshoidossa 54,60 € /hoitopäivä (sisältää ateriat, majoituksen ja muut kulut hoidon ajalta). Asiakasmaksu peritään myös tulo- ja lähtöpäivältä.

6.4.4 Lyhytaikainen perhehoito / viikonloppuhoito

- Lyhytaikainen perhehoito/viikonloppuhoito
Sisältää ateriat, asumiskulut ja ylläpidon 34,90 €/ vrk
- Osavuorokautinen perhehoito
Sisältää ateriat ja ylläpidon 17,60 €/ päivä tai yö
(Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta)
- Asiakkaan kotona annettu lyhytaikainen perhehoito on maksutonta.

6.4.5 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Kun kyse on kehitysvammaisten erityishuoltolain (519/1977) mukaisiin palveluihin oikeutetun asiakkaan omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta ylläpitomaksu on 12,80 €/vapaavuorokausi, mikäli hoito on järjestetty laitokseen, kodin ulkopuoliseen perhehoitoon tai asumispalveluun.

Maksua ei peritä alle 16-vuotiaalta ja oppivelvolliselta nuorelta sen lukuvuoden loppuun, jonka aikana hän täyttää 16 vuotta, kun kyse on hänen omaan kotiinsa järjestetystä omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidosta.

6.5 LÄÄKINNÄLLISEN LAITOSKUNTOUTUKSEN MAKSUT

Vammaiselle henkilölle annetusta terveydenhuoltolain (1326/2010) 29 §:ssä tarkoitettua lääkinällisestä laitostuntoutuksesta tai kehitysvammaisten erityishuoltolain (519/1977) mukaisesta lääkinällisestä laitostuntoutuksesta peritään 18,80 €/hoitopäivä.

Em. maksua ei peritä alle 18-vuotiaalta terveyskeskuksessa tai sairaalassa taikka sen toimintayksikössä siltä osin kuin hoitopäiviä on kalenterivuodessa kertynyt yli seitsemän.

7. Lastensuojelun maksut

Asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §, L lapsen elatuksesta 704/1975

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksutonta. Asiakasmaksulain 7 §:ssä säädetysti maksu voidaan periä 4 §:n 4-kohdasta poiketen lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi.

7.1 VANHEMMILTA PERITTÄVÄT MAKSUT

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.).

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän kesken maksukyvyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.). Vanhemmalta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu; sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset. (L lapsen elatuksesta 2 §)

7.2 LAPSELTA TAI NUORELTA PERITTÄVÄ MAKSU

Hyvinvointialue voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshuoltoa tai asumispalveluja sekä käyttää elatusavut perhehoidosta, laitoshoidosta tai asumispalvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 mom.).

Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat:

- eläkkeet
- elinkorot

- elatusavut
- avustukset
- muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset

Lapsen /nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 2048,60 € /kk. (asiakasmaksuasetus 20 §)

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40 % lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi, ja enintään 60 % käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon. (Lastensuojelulaki 77 §). Vanhemmille määrättyt asiakasmaksut eivät kerrytä lapsen/nuoren itsenäistymisvaroja.

8. Liikkumisen tuki (sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu)

8.1 SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAINEN LIIKKUMISTA TUKEVA PALVELU

Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Maksu määräytyy matkustusalueella joko Waltti-alueilla voimassa olevien maksujen tai ELY-keskuksen määrittämien taksojen mukaisesti.

8.2 VAMMAISPALVELULAIN MUKAINEN LIIKKUMISTA TUKEVA PALVELU

Peritään enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Maksu määräytyy matkustusalueella joko Waltti-alueilla voimassa olevien maksujen tai ELY-keskuksen määrittämien taksojen mukaisesti.

Vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun / liikkumisen tukeen sisältyvä apu ja tuki on maksutonta.

Kun kyse on opiskelu- ja/tai työmatkoista tai niihin rinnastettavista matkoista: Liikkumisen tuen maksua määrättäessä huomioidaan julkisen liikenteen kausi- ja sarjalippujärjestelmän mukaiset hinnat.

Erytishuoltolain mukaiseen päiväaikaiseen toimintaan liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia siihen saakka, kun erityishuolto-ohjelma on voimassa.

9. Muut maksut

9.1 SOSIAALIPÄIVYSTYS

Sosiaalipäivystyksen palvelut ovat maksuttomia.

9.2 OMIEN HENKILÖREKISTERITIETOJEN TARKASTUSMAKSU

Omien henkilötietojen tarkastusmaksut ja asiakirjamaksut peritään erillisen tuotehinnaston mukaisesti.

10. Asiakasmaksujen alentamisperusteet

Perustuvat asiakasmaksulain 11 §:ään. Ks. myös kappale 1.3.

Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat, asiakasmaksun alentamiseen nähden ensisijaiset Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja asumistuki) on haettu.

Asiakasmaksun alentamista koskevassa toimeentulon vaarantumista arvioivassa laskelmassa voidaan huomioida seuraavia harkinnanvaraisia kustannuksia, mikäli asiakkaan ja häneen nähden elatusvelvollisen tulot ja varallisuus eivät riitä niitä kattamaan:

- ulosottoviranomaisen maksusuunnitelman mukainen kuukausierä
- kotiin jäävän pienempituloisen puolison menoja voidaan ottaa kohtuullisessa määrin harkinnanvaraisena vähennyksenä huomioon siten, että hänen asumisensa pystytään turvaamaan hänen muuta toimeentuloaan vaarantamatta
- pitkäaikaisessa yhteisöllisessä asumisessa, pitkäaikaisessa tuetussa asumisessa ja säännöllisen ja jatkuvan kotiin annettavan palvelun asiakkaalle taloudellinen tilanne ja varallisuus huomioon ottaen tavanomaista suuremmat lääkemenot kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruusena ja lisäksi ei-kelakorvattavat maksukattoon sisällyttämättömät lääkemenot/kliiniset ravintovalmisteet/perusvoiteiden kustannukset siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaalle tarpeelliseksi
- muut henkilökohtaisista tarpeista johtuvat tavanomaista suuremmat kustannukset
- Viimeisin vahvistettu verotuspäätös ja erittelyosa, tulotiedot, kuitit, tositteet ja pankin tiliotteet kaikista tileistä sekä mahdollinen Kelan toimeentulotukipäätös tulee esittää maksualennusta haettaessa.

- Tarvittaessa maksualennushakemuksen käsittelemiseksi pyydetään sosiaalihoajaan tai sosiaalityöntekijän lausunto.

Tulosidonnaisia asiakasmaksuja koskeva rajaus: Mikäli tiliotteella on saldoa yli 3500 euroa ei harkinnallisia kustannuksia hyväksytä eikä tulosidonnaista asiakasmaksua alenneta, ellei ole erityisiä perusteita hyväksyä.

Sosiaalihuollon lyhytaikashoidon ja ei-tulosidonnaisten asiakasmaksujen kohdalla tilvarojen riittävyys asiakasmaksujen kattamiseen arvioidaan maksualennushakemukseen tehtävän päätöksen yhteydessä asiakkaan tilisaldo-/varallisuustilanteen mukaan vastaavasti kuin toimeentulotuen tarvetta arvioitaessa.

11. Eläinlääkintähuollon asiakasmaksut

Aluevaltuuston päätös 16.5.2023 § 21:

11.1 ELÄINLÄÄKÄRIPÄIVYSTYKSEN PUHELINPALVELUN ASIAKASMAKSUT

	Veroton		Sis. Alv 24 %	
Arkisin klo 16–22; arkipyhinä, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 08–22	1,23	€/min.	1,53	€/min
Yöaikaan klo 22–08	2,42	€/min.	3,00	€/min
+ pvm/mpm				

11.2 ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON KLINIKKAMAKSUT (ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOLAKI 765/2009, § 21)

Siun soten eläinlääkärin vastaanotoilla hoidettujen eläinten omistajalta tai haltijalta peritään klinikkamaksu. Alla olevan taulukon mukaisesti.

Maksu peritään käyntityypin mukaisesti, yksi klinikkamaksu/eläin/käynti. Pentuetarkastuksista peritään vain yksi klinikkamaksu/pentue. Mikäli asiakas tuo useamman omistamansa eläimen samalla käyntikerralla, kolmannesta saman omistajan/haltijan eläimestä ei enää peritä klinikkamaksua samalla käynnillä.

Käyntityyppi	Hinta, alv 0 %	Hinta, sis. alv 24 %	Tarkenne
Peruskäynti, pieneläimet	4,84 €	6 €	Peritään kaikista vastaanotolla käyvistä eläimistä, joista peritään käyntimaksu.

Toimenpidekäynti 1, pieneläimet	9,68 €	12 €	Peritään kaikista vastaanotolla käyvistä eläimistä, joille tehdään jokin toimenpide (ml. kissojen ja koirien kastreatio sekä kissojen sterilaatio).
Toimenpidekäynti 2, pieneläimet	20,16 €	25 €	Peritään kaikista vastaanotolla käyvistä eläimistä, joille tehdään leikkaus (pl. kissojen ja koirien kastreatio sekä kissojen sterilaatio), porayksikköä tai röntgeniä vaativa hammashoito tai virallinen röntgenkuvaus.
Päivystys/ peruskäynti, pieneläimet	9,68 €	12 €	Peritään aina vastaanotolla käyvistä eläimistä päivystyksessä.
Päivystys/ leikkauskäynti, pieneläimet	20,16 €	25 €	Peritään kaikista vastaanotolla käyvistä eläimistä, joille tehdään leikkaus päivystyksessä.
Uusintakäynti, pieneläimet	4,84 €	6 €	Peritään toimenpidekäynnin sijaan, kun kysymyksessä on kahden kuukauden sisällä saman yksittäisen eläimen saman sairauden jatkohoito virka-aikaan.
Käynnit hevosklinikalla	20,16 €	25 €	Peritään kaikista vastaanotolla käyvistä hevosista, joista peritään käyntimaksu.

Taulukossa esiteltyjen maksujen lisäksi eläinlääkäri perii virkaehtosopimuksen mukaisen kunnallisen eläinlääkäritaksan määräämät palkkiot ja kustannusten korvaukset (Eläinlääkintähuoltolaki 19 §).

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Lapsi- ja perheasiainneuvosto

23.11.2023

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen

Lausunto asiakasmaksuista

Lapsi- ja perheasiainneuvosto pitää hyvänä sitä, että osa alle 18-vuotiaiden palveluista on maksuttomia. Lasten ja nuorten palveluista perittävät maksut rasittavat aina koko perheen budjettia, joten niistä tulisi periä mahdollisimman vähän maksuja.

Toisaalta neuvoston jäsenet tuovat esiin, että myös monella nuorella aikuisella (18–22-vuotiaat) on taloudellisesti heikko tilanne. Jatkossa tulisi miettiä, voisiko asiakasmaksuissa tehdä helpotuksia myös heille.

Asiakasmaksuissa perheiden osalta olisi hyvä ottaa huomioon nousseet elinkustannukset, erityisesti ruoka ja sähkö, mitkä muodostavat suuren osan menoista perheiden kohdalla. Samoin on hyvä miettiä sitä asiaa, että lapsiperheköyhyys on Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella suhteellisen korkealla tasolla ja jokainen euro on tarpeellinen jokapäiväisessä elämisessä.

Lapsi- ja perheasiainneuvosto kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että perheiden edellytyksiä selviytyä arjessa taloustilanne huomioiden arvioidaan lainsäädännön rajoissa kokonaisvaltaisesti. Neuvosto toivoo, että perheen yksilökohtaisiin taloustilanteeseen kohdentuviin asiantuntijoiden huojennuspyyntöihin ja lausuntoihin suhtaudutaan jatkossakin niiden ansaitsemalla vakavuudella ja niiden sisältö otetaan huomioon mahdollisia huojennuksia sekä maksuvapautuksia tehtäessä.

Lisäksi asiakasmaksuja suunniteltaessa voisi ottaa paremmin huomioon etänä ja vastaanotolla tapahtuvien käyntien hinnoittelun. Mikäli asiakkaita halutaan kannustaa digitaalisten palvelujen käyttämiseen, tulisi sen olla halvempaa kuin vastaanotolla käynnin. Monelle syrjäseudulla asuvalle tulee lisäkustannuksia jo matkojen takia.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Vammaisneuvosto

23.11.2023

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen

Lausunto asiakasmaksuista vuodelle 2024

Vammaisneuvosto ei vastusta esitettyjä indeksikorotuksia asiakasmaksuihin, koska ne ovat lakisääteisiä. Sen sijaan esitetuille 10 prosentin lisäkorotuksille ei neuvoston mukaan ole lakiperusteista tarvetta.

Neuvoston jäsenet kritisoivat myös sitä, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on päättänyt soveltaa maksuissaan pääsääntöisesti ylärajoja. Aluevaltuusto voisi päättää myös pienemmistä korotuksista.

Vammaisneuvoston jäseniä huolestuttaa, miten esitetyt korotukset tulevat vaikuttamaan pohjoiskarjalaisten hyvinvointiin ja taloudelliseen tilanteeseen. Korotukset ovat merkittäviä esimerkiksi pienituloisille eläkkeen saajille.

Neuvosto haluaa kiinnittää huomiota myös omaishoitajan vapaan aikaisen hoidon ja erikoissairaanhoidon maksujen nousuun. Tällaiset korotukset iskevät heikoimmassa asemassa oleviin väestöryhmiin.

Lopuksi vammaisneuvoston jäsenet haluavat tuoda esiin, että lausuntopyyntöjen aikataulut ovat jatkuvasti liian tiukat, jotta asioiden sisältöihin voisi todella perehtyä ja antaa sen jälkeen perusteellinen lausunto. Tähän toivotaan kiinnitettävän paremmin huomiota jatkossa.

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen

Lausunto asiakasmaksuista

Hyvinvointialueen vanhusneuvosto toteaa, että maksujen muodostumisen perusteita ei ole avattu, sen vuoksi asiantunteva lausuminen on vaikeaa. Toiseksi hinnoittelu on määritelty valtiotasolla, jolloin todellinen mahdollisuus vaikuttaa on kovin rajallista.

Kansalaiset kokevat epäoikeudenmukaiseksi sen, että lääkärin soittama muutaman minuutin puhelu maksaa saman kuin lääkärin henkilökohtainen vastaanotto. Toinen epäoikeudenmukaiseksi koettu maksu on sairaanhoitajan kotikäynti. Vastaava terveystasemakäynti on maksuton.

Maakunnan asukkaiden kannalta maksujen maksimikorotukset ovat ongelmallisia mm. siksi, että asukkaiden tulotaso on noin 70 % maan keskiarvosta.

Muilta osin vanhusneuvosto päätti puoltaa ehdotuksen hyväksymistä.

Valtioneuvoston asetus STM/2023/11

[« Valtioneuvoston yleisistunto 23.11.2023 13.00](#)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta

Ministeri

Kaisa Juuso

Esittelijä

Neuvotteleva virkamies Laura Terho, p. +358 295 163 550

Asia

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun asetukseen (912/1992) ehdotetaan tehtäväksi säännönmukaiset indeksitarkistukset. Asetuksessa säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti, mikä tarkoittaisi noin 10 prosentin korotusta maksujen enimmäismääriin. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Esitys

Valtioneuvosto antaa asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta

Päätös

Valtioneuvosto hyväksyi esityksen.

Liitteet

- [Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta \(muistio\)](#)_ PDF 116kB
- [Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta \(suomi\)](#)_ PDF 96kB
- [Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta \(ruotsi\)](#)_ PDF 102kB

[« Edellinen](#)

[Seuraava »](#)

VALTIONEUVOSTO

[Statsrådet](#)

[Snellmaninkatu 1 A, Helsinki](#)

PL 23, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 16001

[Tietoa sivustosta](#)

[Tietosuoja](#)

[Saavutettavuusseloste](#)

[Sivukartta](#)

[Kysy ja anna palautetta](#)

[X \(Twitter\)](#)

[Instagram](#)

[Youtube](#)

[Facebook](#)

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Indeksitarkistukset

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992), jäljempänä *asiakasmaksulaki*, 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveystalouksista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Asiakasmaksulain 2 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää palvelusta perittävän maksun enimmäismäärä ja maksu määräytyväksi maksukyvyyn mukaan. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös maksun tarkistamisesta indeksin muutoksen mukaisesti.

Maksujen enimmäismääristä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (912/1992), jäljempänä *asiakasmaksuasetus*. Asiakasmaksuasetuksen 33 a §:n 1 momentin mukaan asiakasmaksuasetuksen 3 §:n 5 momentissa, 7 §:ssä, 8 §:n 1 momentissa, 8 a §:n 1 momentissa, 9 §:n 1 ja 2 momentissa, 11 §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 momentissa, 13 §:n 1 momentissa, 14 §:n 1 momentissa, 20 §:n 2 momentissa, 23 §:ssä, 25 §:n 1 momentissa ja 26 a §:n 3 momentissa säädettyjä euromääriä tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti käyttäen kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan tarkistusvuoden tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Indeksillä tarkistettavat euromäärät pyöristetään lähimpään 0,10 euroon. Pykälän 3 momentin mukaan indeksitarkistukset tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä, ja pykälän 4 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön on julkaistava indeksillä tarkistettavat euromäärät Suomen säädöskokoelmassa tarkistusvuoden marraskuun aikana.

Asiakasmaksuihin on edellisen kerran tehty indeksitarkistuksia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta annetulla valtioneuvoston asetuksella (931/2021), joka tuli voimaan vuoden 2022 alusta. Vuosi 2023 on tarkistusvuosi, ja seuraavat indeksitarkistukset tulevat voimaan vuoden 2024 alusta.

Indeksitarkistuksissa käytetään tarkistusvuodelle, eli tässä tapauksessa vuodelle 2023, vahvistettua kansaneläkeindeksin pistelukua, joka on 1805. Kansaneläkeindeksin pisteluku vuonna 2021 oli 1639, jolloin asiakasmaksulainsäädäntöön tehtiin edellisen kerran indeksitarkistuksia. Vuonna 2023 pisteluku on siis noin 1,1-kertainen vuoteen 2021 verrattuna, eli kahdessa vuodessa nousua on ollut noin 10 prosenttia.

Asiakasmaksujen tasokorotukset

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan toteutetaan erikoissairaanhoidon painottaen asiakasmaksujen maltillinen korottaminen mahdollisimman oikeudenmukaisesti lisäämättä eriarvoisuutta sekä siten, etteivät maksut muodostu esteeksi palveluiden saamiselle. Lisäksi yhtenäistetään terveydenhuollon asiakasmaksut kansallisesti. Hallitusohjelman mukaan muutoksilla tavoitellaan yhteensä 50 miljoonan euron sopeutusta julkiseen talouteen vuodesta 2025 alkaen.

2 Asian valmistelu

Ehdotetut muutokset on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä syksyllä 2023. Asetusluonnoksesta järjestettiin lausuntokierros ###. Lausuntonsa antoivat ###.

3 Keskeiset ehdotukset

Asiakasmaksuasetuksessa säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti, mikä tarkoittaisi noin 10 %:n korotusta maksuihin. Lisäksi tiettyjä asiakasmaksuasetuksen mukaisia maksuja ehdotetaan korotettavaksi indeksitarkistusten lisäksi 10 %:lla niin, että muutokset tulisivat voimaan jo vuoden 2024 alusta. Maksujen uudet euromäärät on laskettu niin, että indeksikorotuksen jälkeen euromäärät on asiakasmaksuasetuksen 33 a §:n 1 momentin mukaisesti pyöristetty lähimpään 0,10 euroon. Sen jälkeen osaan euromääristä on tehty 10 %:n korotus, minkä jälkeen ne on jälleen pyöristetty lähimpään 0,10 euroon.

Korotukset kohdistuisivat pääosin erikoissairaanhoidon maksuihin, mutta joiltakin osin myös perustason maksuihin. Erikoissairaanhoidossa asiakkaiden tulojakauma on tasaisempi kuin perusterveydenhuollossa, minkä lisäksi poliklinikkakäynnit ja päiväkirurgia eivät yleensä ole usein tarvittavia palveluja eivätkä maksujen korotukset siten muodostuisi kovin raskaaksi yksittäisen asiakkaan kannalta. Lisäksi erikoissairaanhoidossa kysynnän hintajousto on pienempi kuin perusterveydenhuollossa.

4 Pääasialliset vaikutukset

Asiakasmaksuihin ehdotetut korotukset lisäisivät hyvinvointialueiden saamia maksutuottoja noin 26,9 miljoonalla eurolla vuodessa. Hallitusohjelman mukaisesti julkista taloutta tulisi sopeuttaa vähentämällä vastaavan suuruinen määrä hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoituksen momentilta 28.89.31.

Maksutuottoa koskevat arviot perustuvat siihen oletukseen, että hyvinvointialueet perisivät asiakasmaksuasetuksen mukaiset enimmäismaksut. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan erikoissairaanhoidossa, johon ehdotetut korotukset pääosin kohdistuvat, hyvinvointialueet perivät asiakasmaksuasetuksen mukaisia enimmäismaksuja, joten voidaan olettaa, että maksutuotot kasvaisivat arvion mukaisesti.

Asiakasmaksuihin tehtävä indeksikorotus on suhteellisen suuri, noin 10 %, minkä lisäksi hallitusohjelmaan perustuen tiettyjä maksuja ehdotetaan korotettavaksi 10 %:lla. Vaikka ehdotettu korotus on kerralla tehtynä melko suuri, asiakasmaksujen voidaan katsoa säilyvän edelleenkin kohtuullisella tasolla. Korotukset saattaisivat silti lisätä niiden pienituloisten asiakkaiden määrää, joille asiakasmaksut aiheuttavat merkittävää taloudellista kuormitusta. Tämä voisi yksittäisissä tapauksissa johtaa toimeentulotuen tarpeeseen tai maksujen ulosottoihin. Korotukset kohdistuisivat kuitenkin pääosin erikoissairaanhoidon, jossa asiakkaiden tulojakauma on tasaisempi kuin perusterveydenhuollossa.

Sarjahoidon maksuun ehdotetut korotukset koskisivat myös perusterveydenhuoltoa, ja sarjahoidon maksu kohdistuu paljon palveluja tarvitseviin. Korotus olisi kuitenkin euromäärältään pieni eikä siten muodostuisi kohtuuttoman suureksi yksittäisen asiakkaan kannalta tai esteeksi palvelujen käytölle. Lisäksi perusterveydenhuollossa sarjahoidon maksun perimistä on lainsäädännöllä merkittävästi rajoitettu. Asiakasta suojaisi myös asiakasmaksulain mukainen maksukatto, joka tulisi ehdotettujen korotusten myötä nopeammin täyteen. Sarjahoidossa on lisäksi käytössä oma maksukattonsa, joka rajoittaa maksujen perimistä.

5 Lausuntopalaute

Täydennetään.

6 Säännöskohtaiset perustelut

3 §. Kotona annettava palvelu. Pykälän 5 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

7 §. Terveyskeskuksen avohoidon maksut. Pykälässä säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Lisäksi pykälän 3 momentin mukaista terveyskeskuksessa annettavaa yksilökohtaisen fysioterapian maksua korotettaisiin 10 %:lla. Näin tehtäisiin, sillä myös sarjahoidon maksuun ehdotetaan vastaavaa korotusta.

8 §. Sairaalan poliklinikkamaksu. Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Lisäksi indeksitarkistettuun euromäärään tehtäisiin 10 %:n korotus.

8 a §. Päiväkirurgia. Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Lisäksi indeksitarkistettuun euromäärään tehtäisiin 10 %:n korotus.

9 §. Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito. Pykälässä säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

11 §. Sarjassa annettava hoito. Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Lisäksi indeksitarkistettuun euromäärään tehtäisiin 10 %:n korotus.

12 §. Lyhytaikainen laitoshoido. Pykälän 1 momentissa säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Lisäksi indeksitarkistettuun euromäärään tehtäisiin 10 %:n korotus, mutta se koskisi vain erikoissairaanhoidon toimintayksikössä annettavaa hoitoa eikä sitä saisi koskaan periä hoidosta ja ylläpidosta psykiatrian toimintayksikössä.

13 §. Päivä- ja yöhoidon maksu. Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Lisäksi indeksitarkistettuun euromäärään tehtäisiin 10 %:n korotus erikoissairaanhoidon yksiköjä koskien.

14 §. Kuntoutushoidon maksut. Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

20 §. Lastensuojelun maksut. Pykälän 2 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

23 §. Maksu lääkärintodistuksesta. Pykälässä säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

7 Voimaantulo

Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta.

LUONNOS

17.11.2023

VN/24836/2023

Laura Terho, neuvotteleva virkamies, TUTO/HYT

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992), jäljempänä *asiakasmaksulaki*, 1 §:n mukaan kunnallisista sosiaali- ja terveystalv palveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä. Asiakasmaksulain 2 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää palvelusta perittävän maksun enimmäismäärä ja maksu määräytyväksi maksukyvyn mukaan. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös maksun tarkistamisesta indeksin muutoksen mukaisesti.

Maksujen enimmäismääristä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (912/1992), jäljempänä *asiakasmaksuasetus*. Asiakasmaksuasetuksen 33 a §:n 1 momentin mukaan asiakasmaksuasetuksen 3 §:n 5 momentissa, 7 §:ssä, 8 §:n 1 momentissa, 8 a §:n 1 momentissa, 9 §:n 1 ja 2 momentissa, 11 §:n 1 momentissa, 12 §:n 1 momentissa, 13 §:n 1 momentissa, 14 §:n 1 momentissa, 20 §:n 2 momentissa, 23 §:ssä, 25 §:n 1 momentissa ja 26 a §:n 3 momentissa säädettyjä euromääriä tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti käyttäen kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan tarkistusvuoden tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Indeksillä tarkistettavat euromäärät pyöristetään lähimpään 0,10 euroon. Pykälän 3 momentin mukaan indeksitarkistukset tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden tammikuun 1 päivänä, ja pykälän 4 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön on julkaistava indeksillä tarkistettavat euromäärät Suomen säädöskokoelmassa tarkistusvuoden marraskuun aikana.

Asiakasmaksuihin on edellisen kerran tehty indeksitarkistuksia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta annetulla valtioneuvoston asetuksella (931/2021), joka tuli voimaan vuoden 2022 alusta. Vuosi 2023 on tarkistusvuosi, ja seuraavat indeksitarkistukset tulevat voimaan vuoden 2024 alusta.

Indeksitarkistuksissa käytetään tarkistusvuodelle, eli tässä tapauksessa vuodelle 2023, vahvistettua kansaneläkeindeksin pistelukua, joka on 1805. Kansaneläkeindeksin pisteluku vuonna 2021 oli 1639, jolloin asiakasmaksulainsäädäntöön tehtiin edellisen kerran indeksitarkistuksia. Vuonna 2023 pisteluku on siis noin 1,1-kertainen vuoteen 2021 verrattuna, eli kahdessa vuodessa nousua on ollut noin 10 prosenttia.

2 Asian valmistelu

Ehdotetut muutokset on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä syksyllä 2023. Asetusluonnoksen suomenkielisestä versiosta järjestettiin lausuntokierros 3.—30.10.2023 ja ruotsinkielisestä versiosta 19.10.—15.11.2023. Lausuntonsa antoivat valtiovarainministeriö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Kirkkohallitus, vanhusasiavaltuutettu, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, Etelä-Savon hyvinvointialue, Helsingin kaupunki, HUS-yhtymä, Kainuun hyvinvointialue, Kanta-Hämeen hyvinvointialue, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue, Keski-Suomen hyvinvointialue, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Pirkanmaan hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, Pohjois-Savon hyvinvointialue, Päijät-Hämeen

hyvinvointialue, Satakunnan hyvinvointialue, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, Allergia-, iho- ja astmaliitto ry, Amnesty International Suomen osasto, Eläkkeensaajien Keskusliitto ry, Epilepsialiitto ry, Ihmisoikeusliitto ry, Gynekologinen potilasjärjestö Korento ry, Hengityслиitto ry, Kuluttajaliitto ry, Kuuloliitto ry, Mielenterveyden keskusliitto ry, Munuais- ja maksaliitto ry, Neuroliitto ry, Omaishoitajaliitto ry, Psoriasisliitto ry, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Suomen Diabetesliitto ry, Suomen Reumaliitto ry, Suomen sosiaali- ja terveysseura ry, Syöpäjärjestöt, Vammaisfoorumi ry, Vanhustyön keskusliitto ry, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy sekä yksi yksityishenkilö.

3 Keskeiset ehdotukset

Asiakasmaksuasetuksessa säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti, mikä tarkoittaisi noin 10 %:n korotusta maksuihin. Muutokset tulisivat voimaan vuoden 2024 alusta.

4 Pääasialliset vaikutukset

Ehdotetut indeksikorotukset antaisivat hyvinvointialueille mahdollisuuden periä vuodessa arviolta 62 miljoonaa euroa enemmän asiakasmaksuja. Arviolla tarkoitetaan maksukertymän kasvua tilanteessa, jossa hyvinvointialueet olisivat sekä ennen indeksikorotuksia että niiden jälkeen perineet voimassa olevan asiakasmaksuasetuksen mukaiset enimmäismaksut. Asiakasmaksujen euromääristä päättäminen kuuluu kuitenkin hyvinvointialueiden päätösvaltaan asiakasmaksulainsäädännön asettamissa raameissa.

Indeksikorotukset saattavat lisätä niiden pienituloisten asiakkaiden määrää, joille asiakasmaksut aiheuttavat taloudellista kuormitusta. Yksittäisen asiakkaan kannalta vaikutukset saattavat korostua, jos hänen kokonaistaloudelliseen tilanteeseensa kohdistuisi samanaikaisesti myös muita taloutta heikentäviä muutoksia. Tämä voisi yksittäisissä tapauksissa johtaa toimeentulotuen tarpeeseen tai maksujen ulosottoihin. Tästä huolimatta asiakasmaksujen voidaan katsoa säilyvän edelleenkin kohtuullisella tasolla. Asiakasta suojaisi jatkossakin asiakasmaksulain mukainen maksukatto, joka rajoittaa tasasuuruisten terveydenhuollon maksujen sekä lyhytaikaisen laitospalvelun maksujen perimistä kalenterivuoden aikana.

5 Lausuntopalaute

Lausuntokierroksella olleessa asetusluonnoksessa ehdotettiin, että tiettyjä asiakasmaksuasetuksessa säädettyjä asiakasmaksuja olisi indeksikorotusten lisäksi korotettu 10 %:lla. Tavoitteena olisi ollut lisätä hyvinvointialueiden saamia maksutuottoja noin 26,9 miljoonalla eurolla vuodessa, ja hallitusohjelman mukaisesti julkista taloutta olisi sopeutettu vähentämällä vastaavan suuruinen määrä hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoituksen momentilta 28.89.31. Lausunnonantajat ottivat lausunnoissaan kantaa ennen kaikkea ehdotettuun lisäkorotukseen, jota vastustettiin melko laajalti.

Jatkovalmistelussa todettiin, että hyvinvointialueiden rahoituksesta annettua lakia (617/2021) olisi perusteltua täydentää ennen asiakasmaksujen lisäkorotusten valmistelua. Tämän vuoksi on päädytty siihen, että asetuksessa säädettyihin maksuihin ehdotetaan tässä vaiheessa vain säännönmukaisia indeksitarkistuksia.

6 Säännöskohtaiset perustelut

3 §. *Kotona annettava palvelu.* Pykälän 5 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

7 §. *Terveyskeskuksen avohoidon maksut.* Pykälässä säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

8 §. *Sairaalan poliklinikkamaksu.* Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

8 a §. *Päiväkirurgia.* Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

9 §. *Suun ja hampaiden tutkimus ja hoito.* Pykälässä säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

11 §. *Sarjassa annettava hoito.* Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

12 §. *Lyhytaikainen laitoshoido.* Pykälän 1 momentissa säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

13 §. *Päivä- ja yöhoidon maksu.* Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Lisäksi säännöksestä poistettaisiin sulkeissa olevat maininnat päivähoidosta ja yöhoidosta, sillä kyseisiä käsitteitä ei käytetä jäljempänä asetuksessa.

14 §. *Kuntoutushoidon maksut.* Pykälän 1 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

20 §. *Lastensuojelun maksut.* Pykälän 2 momentissa säädettyä euromäärää tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

23 §. *Maksu lääkärintodistuksesta.* Pykälässä säädettyjä euromääriä tarkistettaisiin kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti.

7 Voimaantulo

Ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen muuttamisesta.

Lähettäjä: stm.fi <no-reply@stm.fi>
Lähetetty: 23. marraskuuta 2023 13:56
Vastaanottaja: no-reply@yja.fi
Aihe: Tiedote: Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen enimmäismäärät nousevat 10 prosenttia

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen enimmäismäärät nousevat 10 prosenttia

sosiaali- ja terveysministeriö 23.11.2023 13.55

Tiedote

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen enimmäismääriin tulee 10 prosentin korotus vuoden 2024 alusta lähtien. Asiakasmaksuja tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Kansaneläkeindeksi on noussut vuodesta 2021 vuoteen 2023 noin 10 prosenttia, joten asiakasmaksujen enimmäismääriä korotetaan saman verran.

Asiakasmaksuihin ei tehdä tänä vuonna indeksikorotusten lisäksi muita korotuksia. Hallitusohjelmaan perustuvat asiakasmaksujen lisäkorotukset valmistellaan myöhemmin.

Esimerkiksi terveyskeskuksen käyntimaksu voi olla jatkossa enintään 23 euroa ja poliklinikkamaksu enintään 46 euroa. Lyhytaikaisesta laitoshoidosta voidaan periä enintään 54,60 euroa hoitopäivältä.

Indeksikorotukset antavat hyvinvointialueille mahdollisuuden periä vuodessa arviolta 62 miljoonaa euroa enemmän asiakasmaksuja. Hyvinvointialueet päättävät kuitenkin itse maksujen suuruudesta niissä rajoissa, jotka asiakasmaksulainsäädäntö asettaa.

Indeksikorotukset saattavat lisätä niiden pienituloisten asiakkaiden määrää, joille asiakasmaksut aiheuttavat taloudellista kuormitusta. Asiakasta suojaa kuitenkin edelleen asiakasmaksulain mukainen maksukatto, joka rajoittaa terveydenhuollon maksujen sekä lyhytaikaisen laitospalvelun maksujen perimistä kalenterivuoden aikana. Myös maksukattoa tarkistetaan kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti, ja vuoden 2024 alusta maksukatto on 762 euroa kalenterivuodessa.

- [Sosiaali- ja terveysministeriön asiat valtioneuvostossa](#)

Lisätietoja

Erityisasiantuntija Marjo Kekki, p. 0295 163 253, etunimi.sukunimi@gov.fi

[Peru tilaus](#)

sosiaali- ja terveysministeriön verkkopalvelu | stm.fi | viestinta.stm@gov.fi

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2023

1044/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitus

eräistä indeksillä tarkistetuista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 14 b §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 913/2012, seuraavan:

1. Kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti tarkistettu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu käyttämättä jätetystä palvelusta perittävä maksu on 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen enintään 56,70 euroa.

2. Kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti tarkistettu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 6 a §:n 1 ja 7 momentissa tarkoitettu maksukatto on 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen 762 euroa.

3. Kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti tarkistettu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettu lyhytaikaista laitoshoidon tai lyhytaikaista laitospalvelua saavan asiakkaan ylläpidosta perittävä maksu on 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen enintään 25,10 euroa vuorokaudelta.

4. Kansaneläkeindeksin muutoksen mukaisesti tarkistettu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 6 b §:n 1 momentissa tarkoitettu omaishoitajan vapaan aikaisista palveluista perittävä asiakasmaksu on 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen enintään 12,80 euroa päivältä.

5. Työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti tarkistettu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 7 c §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilökohtaisen käyttövaran määrä on 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalla vähintään 182 euroa kuukaudessa ja pitkäaikaisen laitoshoidon asiakkaalla vähintään 122 euroa kuukaudessa.

6. Työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti tarkistettujen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 e §:n 3 momentissa tarkoitettujen tulorajat ovat 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen seuraavat:

Perheen koko, henkilömäärä

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

Tuloraja, euroa kuukaudessa

653	1 205	1 891	2 338	2 830	3 251
-----	-------	-------	-------	-------	-------

1044/2023

7. Työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti tarkistettu sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 10 e §:n 4 momentissa tarkoitettu tuloajan korotus, jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, on 1 päivästä tammikuuta 2024 alkaen 389 euroa kustakin seuraavasta henkilöstä.

Helsingissä 23.11.2023

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso

Neuvotteleva virkamies Laura Terho